GIÁM-ĐỐC QUẢN-LÝ: [illegible] 1917 — MỖI SỐ: 0$04 — NGÀY CHỦ-NHẬT 5 DECEMBRE 1926

Trung Bắc Tân Văn

DEPOT LEGAL INDOCHINE Nº 1944

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA BÁO

	1 năm	6 tháng	3 tháng	1 tháng
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao, Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	8$00	4$00	2$00	1$00
Ngoại-quốc	9 00	4. 50	2. 25	
Các làng và các công-sở	14 00	7. 00	3. 50	
	10. 00	5. 00	2. 50	

Mua báo xin kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng và gửi mua báo xin gửi trả cho tiền trước.

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: F. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-TỐN
Rédacteur en chef: PHẠM-HỮU-LỢI
Administrateur-gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique: TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE Nº 180

PUBLICITÉ

Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.

Prix moyens, dernière page:

Une seule insertion. . . . . 0$30 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . 0$20 la ligne

Một cách cứu-tế cho nạn-dân bị lụt

(Lại bàn về cái vấn-đề di dân khẩn đất)

III

Cái phương-pháp di dân khẩn đất dẫn dẫn như thế, hiện đã có người làm được thành hiệu rõ rệt, có thể chứng thực là không phải vu-khoát khó khăn gì. chính ông Nguyễn-tất-Tế khi ở Cao-bằng, có mục kích một chỗ lập thành được một vài thôn ấp mới, toàn là người dưới trung-châu lên đi cư khẩn phá cả. Ông hỏi ra thì nguyên có một ông cố đạo lên giảng đạo vùng đó, thấy ruộng đất tốt mà còn bỏ hoang nhiều, liền dắp bụng gây dựng cho dân đạo nghèo khó dưới trung-châu có nơi làm ăn dễ-dãi chắc-chắn, bèn chọn sẵn lấy một khu đất ước vài ba trăm mẫu, địa-thế tiện-lợi, lam chướng không độc, khuôn xếp với thổ-dân nhượng cho nhà chung; đất đã có rồi, ông bèu xin với bề trên xuất tư-bản của nhà chung cho một số tiền vốn đủ dùng, tìm mấy tên dân ở dưới trung-châu lên làm phu-phen trên vùng đó, bảo ban các họ về công cuộc làm ăn, cấp tiền cho mấy tên dân ấy về dưới quê mình, dủ thêm thân thích bà-con cho được lấy vài ba chục bếp, đem nhau lên cả vùng đó, dần dần với ông cố cấp phát ngưu canh điền-khí cho, thóc giống thì phát cho đủ số mà định lấy mấy mẫu. lương ăn thì phát cho đủ số gạo cần đến mùa sau, chỉ cách thức cho dẫy có trồng cây, khơi ngòi đắp lộ, chỗ đất nào nên giống thứ cây nào là hợp, vật ruộng nào nên cấy thứ lúa nào là nghi, lại bày vẽ cho mà nuôi gà nuôi lợn, chăn bò chăn dê, giồng vườn để làm rau chấn suối để gây cá, khi công việc ở nhà ở đồng rồi rảnh, lại chỉ đường dẫn nẻo cho mà kiếm măng, kiếm nấm, kiếm nâu, kiếm dứa, kiếm mộc-nhĩ, hoàng-thảo, kiếm cánh-kiến cao-xu, kiếm các thứ quả các thứ một trong rừng để bán chợ lấy tiền thêm sắm thức dùng thức mặc; cứ như thế trong có hơn bốn năm trời, mà bếp nào bếp ấy nhà cửa đã trang-hoàng, bịch bỗ đã nịch-nịch, bạc tiền đã đủng-đỉnh, ăn mặc đã bảnh-bao, đã thấy cái cảnh-tượng xum họp vui-vầy, sinh tụ phồn thịnh, vài ba trăm mẫu ruộng trước khi ông cố đến còn hoang-vu dậm-dạp, thì bây giờ đã hóa thành ra những vườn cây, ruộng lúa, đồi sắn, nương khoai, trong nhà cũng lúc nhúc những là vợ xay chồng giã, chủ chén khách chè ngoài đồng cũng tập-nập những là thợ cấy trai cày, trâu đi bò thả; rồi sau dần dần đến một ngày một đông, đất mở ra một ngày một rộng, trước còn vài ba trăm mẫu, sau đến bốn năm trăm mẫu, trước còn một thôn, sau thành hai thôn; tưởng giá cứ một phương-pháp như thế mà di mãi được dân lên, mở mãi được ruộng ra thì có bao lâu mà thành ra từng tỉnh mới, đất tốt dân trù, cũng vào hạng Khoái-châu Tam-đái, thứ nhất thứ nhì, Duyên-hà, Thần-khê, con cha con mẹ, chỉ-bài thuế đinh-điền cũng mỗi năm có kể triệu, tiền trước bạ điền-thổ cũng mỗi năm có hàng muôn, tổng-lý cũng sẽ dần có cái giá cao, phủ huyện cũng sẽ dành lắm cái khuyết tốt, như vậy thì ích cho sinh-lý kẻ bần-dân biết chừng nào, mà cũng lợi cho công-quĩ chính-phủ biết bao nhiêu!

Mà cho được thực-hành cái phương-pháp ấy cũng chẳng lấy gì làm khó-khăn cho lắm; di dân dân, khẩn dần đất, lúc đầu chẳng qua độ năm bảy ngàn một vạn đồng bạc vốn là thừa đủ dùng rồi; người chủ-trương công việc chỉ phải chịu khó sắp đặt trông nom, còn đến mọi công việc phiền-toái, thì đã đất mở đến đâu là của dân đến đấy, tên dân nào mở thành bao nhiêu đất là thuộc quyền sở hữu của tên dân ấy hưởng lợi đời đời, tinh thường người ta, của ai người nấy lo, việc ai người nấy lo, người chủ-trương công việc chẳng qua chấp kỳ đại-cương, bảy khôn bảo ngoan, chỉ đường dẫn lối, không đến nỗi phải day tay mấm miệng, theo chân trân mà thúc người làm từng giờ từng phút, trông bông lúa mà canh từng miếng từng sào, như cách tư kiản chuyên lợi của các ông điền-chủ bây giờ. Năm bảy ngàn một vạn đồng bạc vốn bỏ ra lúc đầu, mùa thứ nhất còn phải để giúp vốn cho dân, đến tự mùa thứ hai trở đi đã có thể thu lại dần dần mà có tiền cấp cho bọn dân di lên sau, mở thêm đất chưa khẩn khác; có khi những dân di lên trước, nhờ được cái đất khẩn trước đã có hoa-lợi hậu, lại có thể chiêu mộ kẻ làng người họ, xuất vốn mình ra mà mở lấy đất thêm; vừa vốn hội giúp cho dân mới sau nhà chuyên môn thi cái phép mới này sẽ làm biến cải cả kỹ nghệ cao-su. Cái phép ấy dùng luồng điện mà đúc cao-su, sẽ chế được cao-su bền và tốt hơn các phép dùng bây giờ.

Ấy việc người ta làm đã có thành hiệu rõ ràng như thế. Nếu phàm người có kiến-thức, có thế-lực trong xã-hội mình mà ai cũng biết dùng cái phương-pháp khôn khéo như thế, các hội công ích của ta đều như nhà chung bên đạo bỏ vốn cho dân di cư khẩn đất như thế, những bậc người như ông cố đạo kể trên ở các nơi trung-du, thượng-du đều có mỗi nơi một vài ông như thế, thì đất hoang đã thành như trung-châu hết, dân nghèo không phải đi đi ứng mộ làm phu, mà rủi đi nữa có gặp con tai nạn như cái lụt năm nay, cũng có đâu đến nỗi lầm than nheo nhếch.

(Còn nữa)

T.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 2 décembre 1926

Nước Pháp

Tại thứ-dân nghị viện

Trong khi thứ-dân nghị viện bàn về sổ chi-thu bộ Thuộc-địa, ông de Warec có nói về cái phương châm chánh-sách thuộc-địa của chánh-phủ thì M. Léon Perrier có nói sau này ở nghị-viện sẽ có một buổi bàn kỹ về việc ấy.

Cái ảnh hưởng của giá tiền franc

Ông [illegible] thu có rõi ông Poincaré có cho ông biết rằng có lẽ giá tiền franc sao lên, cũng có ảnh-hưởng đến sổ quân binh của sổ chi-thu; hễ việc kinh tế có bị khủng hoảng, thì số thu nhập về mấy khoản thuế mới bị tổn thiệt, song đứng về đường lý luận mà đoán thì sự có khủng-hoảng, chứ việc khủng hoảng hiện nay chưa có gì là đích thực. M. Poincaré có nói chánh-phủ sẽ theo đúng các khoản trong giao-ước với nhà Pháp-quốc ngân-hàng. Đến cuối năm nhà-nước sẽ hoàn cho nhà ngân-hàng hai nghìn triệu.

Việc đặc quyền chế diêm

Chánh-phủ đương xét lời của mấy nhà kỹ-nghệ bàn về việc nhà đòi lại cái độc quyền chế diêm.

Nước Đức

Việc lao động

Các đảng tân-dương cho chánh-phủ đã hợp ý nhau về bản dự án mới về việc ấn định số giờ làm việc trong một ngày.

Đảng xã-hội

Đảng xã-hội độ trình nghị-viện một khoản xin giảm thuế đường ăn đi 50 °/° và tăng thuế rượu mạnh là 280 lên 500 marks một hectolitre.

Lỗ-mã-ni

Tòa nội-các

Có tin rằng nay mai sẽ lập một tòa nội-các liên hiệp, M. Avarescu giữ chức tổng-trưởng.

Quốc vương với việc nước

Quốc-vương có gửi thư cho quan tổng-trưởng tòa nội-các nói rằng quốc-vương sẽ làm hết nghĩa-vụ cho đến lúc cuối cùng.

Nước Anh

Một cách mới chế cao-su

Báo *Times* đăng tin rằng cuối tháng novembre ở Hoa-kỳ công-ty *Anode Rubler Compaany* của nước Anh, công-ty *Goodrich Rubler*, và công-ty *Easiman Kodak* đã lập một hội đặt tên là *Anode Incorporated* để thu-lợi về một phép mới chế cao-su. Cứ như báo nhà chuyên môn thì cái phép mới này sẽ làm biến cải cả kỹ nghệ cao-su. Cái phép ấy dùng luồng điện mà đúc cao-su, sẽ chế được cao-su bền và tốt hơn các phép dùng bây giờ.

Hoa-kỳ

Cái chánh-sách đối với Trung-hoa

Nhà báo *Exchange Telegraph* có nói chánh-phủ Washington nói việc kiểm soát quan-thuế là một vấn-đề thuần về Trung-hoa; quân Anh Hoa-kỳ chỉ bảo hộ sinh mạng và tài-sản của người Hoa-kỳ thôi.

Nhật-bản

Việc chánh-trị

Các lãnh tụ đảng Seiuakai nhận lời tử tước Goto bàn về việc vận động để đắc kỳ nghị-viện họp nay mai sẽ đánh đổ tòa nội-các.

A. R. I. P.

Việc Trung-hoa

Ngày 22 novembre

Tình hình cuộc nội loạn

Khắp các hạt Trung-hoa hiện đều bị dung dông về chiến sự, ngoài việc các bọn quân phiệt cạnh tranh ghen ghét nhau, lại còn chánh-phủ quá kích nước Nga can thiệp vào nữa.

Tuần-giới-Tuạch tiến hành rất nhanh, làm cho địch-quân phải ngơ ngác. Từ khi Tưởng đánh được Hồ-nam Hồ-bắc, mà tiến đến Hán-khẩu, thì Tưởng lại được thêm quân lính và tiền bạc của hai tỉnh ấy, thế lực lại thêm bành trướng.

Tôn-truyền-Phương thì giữ An-huy, Chiết-giang, Giang-tô, Giang-tây, và Phúc-kiến. Tôn mộ quân ở năm tỉnh ấy, để chống nhau với Tưởng-giới Tuạch, nhất là chống quang Nam

Trương-tác-Lâm vẫn giữ ba tỉnh miền đông; Phụng-thiên, Cát-lâm, và Hắc-long-giang, ngoài giả lại có thêm tỉnh Sơn-đông, và tỉnh Chiết-giang. Trương vẫn gửi điện được, và tiền bạc cho Ngô-bội-Phu. Trương-tán-Xương hiện nay một lòng với Trương-tác-Lâm.

Phàng-ngọc-Tường ở Moscou về, cũng muốn dự vào chiến sự. Phàng định thu thập quốc dân quân để đem qua Cam-túc và Thiểm-tây để giáp nam-quân.

Tỉnh Thiểm-tây và tỉnh Hà-nam lại phải phòng về mặt ấy.

Dương-Sâm, đốc quân Tứ-xuyên, đương dự-bị để giáp sức Ngô-bội-Phu. Đường-kế-Nghiêu, ở Vân-nam thì đánh Quảng-tây, là tỉnh kết liên với Quảng đông, để quấy rối nam-quân.

Hiện nay chiến-sự đại để là thế, chưa biết bao giờ mới kết liễu. Trung-hoa kể từ ngày 23 octobre 1924 đến giờ, không có tổng-thống. Các quan ngoại giao ở ngoại-quốc thì 17 tháng giời nay không có lương, và Trung-hoa còn thiếu của hội Vạn-quốc 300.000 đồng. (*Dịch báo Tây*).

Ngày 2 décembre

Cuộc hội-nghị Thiên-tân

Tại cuộc hội-nghị quân vụ Thiên-tân đã cử Trương-tác-Lâm làm tổng-soái 15 tỉnh.

Lương-sĩ-Di, tức là Phá-phật, được cử làm tổng-trưởng tòa nội-các.

A. R. I. P.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Tôi nào quí báo làm ơn chỉ bảo cho tôi một việc như sau này:

Ở cạnh chùa, và miếu làng tôi có một khu đất hoang, mấy năm trước tôi mở mang bây giờ thành một dương sơ, hiện nay thấy kỳ làng tôi đạc đến thời tôi có thể nhận là tư thổ được không hay là phải hiến là công thổ, để biện là công thổ thì tôi có thể ở truyền tử nhượng tên hay không?

LỜI ĐÁP. — Công thổ là công thổ mà tư thổ là tư thổ, của công nhận làm của tư sao được? Nếu nhận là tư phải có giấy má gì chứng thực là tư mới được.

Ph. h. L.

Các tin lạ trong thế-giới

Lịch sử của quinquina

Quinquina là một vị thuốc bổ mà người nước ta cũng đã thấy làm người ưa dùng, vậy xin lược dịch một đoạn lịch-sử của vị thuốc ấy ra đây để hiến độc-giả.

Buổi đầu, khi người Tây-ban-nha mới đến Nam-Mỹ châu, thì đã thấy thổ-dân ở đấy biết dùng cái vỏ cây Quinquina để chữa bệnh sốt rét ở xứ ấy. Người Tây-ban-nha mới đem về Âu-châu, thế ra thứ rượu gọi là «rượu quinquina». Dẫu cái vị nó đắng kao nữa, mà các ông thầy thuốc thì bấy giờ lại coi khinh thường, thế mà một vị thuốc của các thổ-dân Mỹ-châu đáng, ngờ đâu các nước văn-minh ngày nay cũng phải trọng dụng. Lại còn một đoạn lịch sử nữa. Bột quinquina thiên hạ thường gọi là Cinchona. Nguyên do thì bấy giờ có một vị Hầu - tước phu - nhân tên gọi Cinchona, bị bệnh sốt rét cách nhật, sau dùng bột quinquina mà khỏi bệnh, bởi vậy thiên hạ lấy tên Hầu-tước phu-nhân mà đặt tên cho vị thuốc ấy.

Âu-châu có chuồng từ năm nào?

Ở Âu-châu mãi đến năm 400, sau Tây-nhân giáng-sinh mới có chuồng, do một nhà truyền giáo tên gọi Pantin de Campani sáng chế ra. Nhưng ở nước Pháp thì mãi hai trăm năm sau, nghĩa là năm 610, mới có chuồng ở ngoại quốc đem vào. Hồi bấy giờ người nước Pháp còn là tại, chưa hiểu cái tiếng chuồng là tiếng gì. Đạo quân của vua Clotaire độ nhị, đến đánh thành Sens, quân tướng nghe thấy tiếng chuồng mà hoảng hốt bỏ chạy cả.

Người ấp trứng

Vịt Bắc-kinh (canard pékinois) là một thứ vịt người ấp, người Tàu họ thích lắm, mà thường khi họ mua một giá rất cao. Họ cho rằng vịt người ấp này ăn rất bổ. Bởi vậy cho nên có người chỉ chuyên nghề ấp trứng làm cách sinh nhai. Trước tiên thì họ để trứng cho gà ấp. Rồi ba ngày trước khi trứng nở thì họ để trứng vào những cái lưới coa con, họ buộc vào trước bụng, buộc luôn trong mình cho đến khi vịt nở mới thôi.

Cái tục thi cô dâu ở Brésil

Những thổ dân ở Brésil, về giống mọi Chinches, có cái tục khảo cô dâu cũng kỳ. Khi một đôi trai tài gái sắc muốn cùng nhau kết chỉ xe tơ, các ông bô lão trong làng cùng mọi người ai nấy ăn vận rất lịch sự, cùng nhau đến họp cả trên một khoảng đất không, kế đánh trống, người thổi tò', rộn rực tưng bừng, nói cười vui vẻ, ở giữa đặt một cái tảng đá đẽm đẹp, và một cái hòn lăn bằng đá. Hai thứ ấy là biểu hiện cái đồ thờ-công của đàn bà con gái, dùng để nghiền ngô làm bánh rồi sau đem nướng vào lò. Chú rể thì quì ở bàn tảng đá đó, còn cô dâu thì một mình vào trong lều, làm một thức bánh rõ ngon, đem ra để cho chú rể nếm. Làm xong bánh rồi thì cô dâu cũng ra quì ngay một bên chú rể. Bấy giờ chú rể mới kính cẩn, cầm lấy tấm bánh đưa vào miệng nếm, nếm mà vừa ý, ấy là cuộc nhân duyên trời định, tấn tần hai họ vẫy duyên. Trở thì một ông lão nhất trong làng đem sẽ ra hiến, cũng như ở các nước văn minh vào sổ giá-thú vậy.

Hội-chợ Hà-nội năm thứ tám

IV

Kìa các công nghệ vật ở Bắc-kỳ (Petites industries du Tonkin) của nhà bảo tàng viện Maurice Long tổ chức ra là đáng xem kỹ hơn cả. Ở đấy chẳng những dạy làm các công nghệ mới như làm đăng-ten, bàn ca kỉ, thảm, đồ sứng, đồ đan bằng mây, đồ gỗ, vân vân mà lại dạy tái tạo những đồ cổ của ta nữa. Ở giữa nhà bày một bộ bàn ghế *salon sơn* theo lối Louis XV kiểu ta rất giản dị mà trông nhã lắm, giá ít hơn bằng đệm gấm đặt Annam và ở đất giải một cái thảm cũng do người Nam làm khéo lắm. Một buồng bên cạnh thì bày những sản vật của sở Canh-nông ở Phú-hộ (Phú-thọ) như kéo, tơ, cà-phê, thuốc, cũng là những thứ sản chính được và các giống sâu khác ăn hại cây cối.

Phòng Thương-mại và Canh-nông Bắc-kỳ cũng có một nhà riêng dày 15 sải 22 và 24 bày toàn những sản-vật trong xứ, nhất là của thứ quặng mỏ.

Còn xe ô-tô thì chiếm hẳn một cái nhà lớn như mọi năm ở vào chỗ giáp trường đấu-xảo canh-nông mà ngày nay làm trường Pháp-Việt cho khu phía Nam. Hai dãy bày toàn ô-tô đủ các kiểu của hiệu khắp nơi người mua rồi mắt không biết chọn thứ nào. Chỉ hay cái tiếng thì ô-tô là xe.

Ấy cuộc chợ phiên (kermesse) của hội Hồng-thập-tự tổ chức nay mai sẽ lại mở vào trong cái nhà ô-tô như năm ngoái.

VIỆC HANOI

Khởi-hành

7 giờ 24 đỏ
15 giờ 24 đỏ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ	12 à 10
nhì,	11 70
ba,	10 70
Thóc hạng nhất,	7 20
Hạt ngô	3 10

Giá gạo. — Kể từ ngày 4 Décembre 1926, giá gạo ở kho Nhà-nước định là 12$30.

Thi giá quốc trái:

Ngày 30 Novembre 1926

3 °/.	hoàn dân	63 f. 50
3 1/2 °/.	hoàn dân	82 f. 15
4 °/.	vĩnh viễn 1917	48 f. 75
4 °/.	» 1918	47 f. 50
6 °/.	» 1920	70 f. 40
5 °/.	hoàn dân 1920	71 f. 65
4 °/.	1925	81 f. 40

Ngày 3 Décembre 1926

3 °/.	vĩnh-viễn	49 f. 75
5 °/.	1915-1916	55 f. 50

Tin tàu. — Tàu *Claude Chappe* mang thư sang Pháp đến ngày thứ năm 9 décembre hồi 6 giờ sáng ở Haïphong sẽ chạy đi Saïgon đường Tourane và Qui-nhơn. Đến Saïgon sẽ đáp sang tàu *Paul Lecat* chứng ngày 13 décembre thì khởi hành.

Các thư từ ở Hanoi sẽ đem xuống Haïphong chuyến xe-lửa 20 giờ 7 phút tối thứ tư 8 décembre.

Hội đồng chánh-phủ. — Hội-đồng chính-phủ kỳ bất thường trước đã định họp vào ngày 15 décembre, nay lại hoãn đến 18. Còn hội-đồng thường trực thì đến thứ bảy sau là 11 décembre sẽ họp để giải quyết cho xong những việc không cần phải bàn lắm.

Quan Toàn-quyền đi Ninh-bình. — Như trong báo đã nói trước, quan quyền Toàn-quyền Pasquier cùng quan Tổng-sứ Robin đã đi ô-tô vào thăm mấy cái đồn-điền Tây ở Ninh-bình ngày thứ sáu mới rồi, nhất là đồn-điền Chợ-chiếng. Quan bác-sĩ Le Roy-des Barres có mời các ngài xơi cơm sáng tại đồn-điền Chợ-chiếng của công-ti mà ông đứng quản-lí.

Đi thanh-tra các đạo binh. — Quan Nguyên-soái Benoit coi các đạo binh Trung Bắc-kỳ đi thanh-tra các đạo binh ở Lao-kay, Lai-châu và mạn hữu ngạn sông Hồng-hà từ tháng trước nay đã trở về Hanoi, nghỉ mấy hôm nay mai ngài lại đi thanh-tra ở Trung-kỳ và các đạo binh ở Moncay.

Tại tòa án sai-tri. — Hay đã có tin đích thực rằng quan sai-tri Fillion là ủy viên của Chính-phủ tại tòa án sai-tri sẽ bỏ làm hội-viên thực thụ tại tòa án ấy thay quan sai-tri Eskeri.

Tòa án đại hình. — Tòa án đại hình kỳ cuối năm sẽ mở vào ngày thứ hai 13 décembre do quan Cố-vấn Falk chủ tọa. Các việc xét trong kỳ này là:

Ngày 13 décembre, Phạm-văn-Kế mạo chữ;

Ngày 14 décembre, 1° Phạm-kim-Long đánh chết người; 2° Trần-thị-Tư mang bạc giả vào địa hạt Pháp; 3° Tsan-Chi mang giấy bạc giả vào địa hạt Pháp;

Ngày 15 décembre Nguyễn-văn-Miện tức Joseph đánh thuốc độc, dùng giấy giả mạo và lấy tiền của người;

Ngày 16 décembre 1° Hoàng thị-Miễn dùng giấy bạc giả một trăm đồng 2° Phạm-ngọc-Bảo và Đào-viết-Mai làm giấy bạc giả;

Ngày 17 décembre Nguyễn-bá-Du giết vợ.

THIẾT-HOA-TIÊN SỬ thứ 6 đã có bán
Càng về sau càng hay!!!

Người coi trị. — M. Ramanetti, quan sai-tri hạng nhì, được nghỉ làm tháng được lĩnh cả lương để về Pháp.

Binh lính đi tập trận. — Sáng sớm hôm qua, các binh lính ở Hanoi đã đi chiếm lên Sơn-tây để dự cuộc tập trận. Phường nhạc binh có đi theo đến đường Cầu-giấy rồi lại trở về.

Thứ hai này không có rước đèn. — Đáng lẽ thứ hai tới nơi là trừ hai đầu tháng sẽ rước đèn, nhưng vì các binh lính độ này phải đi tập trận ở chỗ Thông trên Sơn-tây thì cuộc rước buổi ấy sẽ bãi đi.

Một quyển sách có giá-trị. — Bản quán vừa tiếp được quyển *Les* [illegible] của Công-chính gửi tặng và do quan Giám-đốc Công-chính Pouyanne soạn. Sách là thật đẹp đầy đủ ba trăm trang, thuật những việc công-tác của sở Công-chính ở suốt cõi Đông-dương. Trong sách lại có nhiều ảnh rất rõ, vì thế các trường học mỗi trường được một quyển cho học trò xem thì có ích lắm.

Ngày mai không có đua ngựa. — Xem cái sổ dự thi mới chắc có ba giải mà mỗi giải chỉ có hai ngựa định bãi cuộc đua ngày mai chủ-nhật 5 décembre.

ĐỒ MỘT LỌ

Quintonine vào trong một lít rượu vang thường thì sẽ được một thứ rượu vang thực tốt, uống rất bổ huyết, gân cốt, và các cơ quan trong thân thể.

Mỗi lọ giá 0$60. có bán tại hàng bào chế. *Blanc*, phố Paul-Bert. Hanoi.

PARDESSUS
Kiểu Hoa-kỳ cầu vai liền:
Giải 1 m 10 giá 5$ 40
» 1 05 » 5 , 30
» 1 00 » 5 , 20
Kiểu Pháp:
Giải 1 m 10 giá 5$ 20
» 1 05 » 5 , 10
» 1 00 » 5 , 00
Demange Hanoi.

HẠ GIÁ TỰ 10 ĐẾN 15 %.
Từ ngày 28 novembre đến ngày 31 décembre 1926. Xin quý-khách chiếu cố.
FONDERIE TONKINOISE
Hoàng-xuân-Lan
N° 53 bis, Avenue Henri d'Orléans, Hanoi
Cần mua quốc-trái Đông-pháp 5% đồng

Quan Bốc-tơ Bi-cơ-man
Y-khoa tiến-sĩ
Chữa các chứng bệnh đàn ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh sốt thường, cảm vì ngã nước, các bệnh lậu, giang-mai, tả, đau mắt, các chứng nhi trẻ-con.
Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Gió, số nhà 53, Hanoi, dây nói 314.
Quan Bốc-tơ có cả nhà cho người ốm, người ốm đến nằm, ai cần lại hỏi. 512

CHỈ CÓ MỘT THỨ THÔI
Thuốc đau mắt vàng rất công-hiệu mà quý-khách đã hoan nghênh hầy nay thì ở trên lọ thuốc phải có hiệu rõ « *COLLYRE JAUNE selon la formule du Dr Canuet* ». Thuốc cũng vàng, giấy gián lọ cũng vàng mà giấy bọc cũng vàng, các quý khách nên chú ý đừng được nhầm thế thì mới khỏi nhầm.

Cuộc đua xe đạp. — Đến chiều mai chủ-nhật 5 décembre hồi 13 giờ, tại trận trường xe đạp sẽ có cuộc đua, chương-trình như sau này:

1° Cuộc thứ nhất 6 vòng 2000 thước.
Dự cuộc có: Hội-Viên, Cước, Giương, Lâm, Phúc, Lý, Lang.
2° Cuộc chạy 50 kilomètres mở cho hết mọi người.
Dự cuộc có: Mejy, Estory, Theller, Costa, Masslory, Bông, Tiến, Công, Cau, Wasileff Erre, Marc Remy.
3° Cuộc thi mô-tô tăng-thuyền hai người một và một cuộc kết hợp lấy những người đều trong các chuyến thi với nhau (5 kilomètres 15 vòng).
Chuyến thứ nhất: Bigot, Mousnic.
Chuyến thứ 2: Tạ-đường, Desseux.
Chuyến thứ 3: Andrieu, X.

THIẾT-HOA-TIÊN SỬ thứ 6 đã có bán
Càng về sau càng hay!!!

Một cái nghị ra khi chậm. — Quan Toàn-quyền vừa ký nghị-định sau này:

« Trái với các điều 70 và 71 trong bộ Học-chính tổng-quí, phàm các xã nào chưa có trường học công tài từ nay có thể được phép mở lấy trường Sơ-đẳng yếu-lược công giao cho các thầy học không thuộc về ngạch Học-chính. Các thầy ấy, các xã được chọn lấy và sắp lương lấy, nhưng phải có quan hành-chính thuận mới được.

Các trường ấy phàm các khoản chi tiêu thì các xã phải chịu lấy.

Các thầy dạy ở các trường Sơ-đẳng yếu-lược các tàng ít ra phải 18 tuổi và phải có một thứ văn-bằng sau này:

Bằng Sơ-học Pháp-Việt hay là bằng Sơ-đẳng yếu-lược; bằng khán-sinh hay là bằng sư-phạm cũ chứng thực rằng có thể dạy học ở các trường ấy.

Các chân nhất nhị rường, tá tài, cử-nhân, phó-bảng, tiến-sĩ.

Các thầy phải tuyển ở trong những người có các văn-bằng nói trên cao nhất.

Các trường sơ-đẳng yếu-lược ở các xã sẽ thêm vào học-trình sau khi dạy xong các bài học theo như thể lệ của các trường yếu-lược công.

Các trường ấy đại-lể thì chỉ có một lớp, hoặc dạy cả một lớp hay cả ba lớp như các trường Yếu-lược công.

Chương-trình các trường công, nhưng phải thích hợp với sự yêu-dụng sẵn trong hạt và do nha Học-chính Đông-pháp định, chiếu theo tờ tư của quan thống-niên bản-xứ.

Các trường sơ-đẳng các xã sẽ sáng như các trường công khác, và đường hành chính đều do quan Thống-hiến bản-xứ kiểm soát, về đường chuyên-nghiệp và sư-phạm thì do quan Học-chính tổng-trưởng kiểm soát.

Về các thể lệ thi-hành đ, o nghị-định này nhất là về thể-lệ mở và bãi các trường hàng xã sáng là cách kiểm-soát các trường ấy về đường hành chính thì sau sẽ có nghị-định quan Thống-sứ Bắc-kỳ định sau.»

Cái nghị định ấy ra có điều chậm, nhưng sáng là may, vì chậm còn hơn không.

Cần dùng một người cai thật giỏi. Hỏi tại M. Anziani, sở vận tải, ở 24 phố hàng Giò (Boulevard Gia-Long), Hanoi.

THEODORE & Cie
Là hội lập lên chỉ chuyên nghề đánh lừa người lấy tiền, mưu mẹo rất khéo, cách lừa thực giỏi — Lâm cảnh không sao nhịn cười được. Vui suốt trò.
Chiếu tại rạp Cinéma Palace Hanoi từ thứ tư 1er đến thứ ba 7 décembre 1926

BÁN ĐẤU GIÁ

Đến thứ ba 21 décembre 1926, hồi 8 giờ sáng tại chợ chánh ở sở xe lửa phía Bắc Hanoi (phố hàng Lọng) sẽ có cuộc bán đấu-giá những thép vụn và các vật-liệu cùng đồ-đạc không dùng đến.

Muốn biết thể-lệ thì xem Yết-thị hay là hỏi tại viên coi Kho ở đấy. 5.972

Chó săn muốn bán. Hỏi ở nhà báo.

PHÒNG-THĂM-BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương-thọ đệ nhất đẳng Bắc-đẩu bội-tinh.
Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tunis, Fès, Rabat, Casablanca Port-Saïd (Ai-cập). Rồi.
Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai
Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —
KHÁM BỆNH: Giá 5 đồng một lần
KIM GIẤY LÀM CHỨNG: Giá 1 $ 00
Phòng khám bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 32, GIÁY nói số 236

Đường sá ở Ai-lao. — Quan Khâm sứ Boss xứ Ai-lao mới trình quan Toàn-quyền về công việc ngài mới đi kinh-lý ở miền Attopeu. Ngài đi một con đường mới từ Saravane đến Thatong, hiện nay đi xe ô-tô được ở chỗ cách tỉnh lỵ 45 km. Từ Thatong, đường lấy đi luôn đến Pakthoe, dài 70 km. Đoạn này chỉ độ trong hai năm nữa cũng đi ô-tô được.

Vậy miền lỵ xưa nay đi lại rất khó, trong ít lâu nữa là có thể đề đi, khiến cho hành khách, và hàng hóa có thể vận chuyển được nhanh chóng.

Ở tất cả các thôn xã quan Khâm-sứ đi kinh-lý qua, nhân dân rất là hoan nghênh ngài, và có đến tỏ ý vui mừng về các công việc mở mang đường sá, và mong mỏi cho các đường sá lỵ mở mãi thêm ra cho đến sông Mékong, trên cao nguyên Boloven và trong miền Kontum.

Quan Khâm-sứ qua Saravane và Attopeu, thì xét ra dân-trí ở miền rừng núi Ai-lào lỵ đã tiến hóa một cách khá quan, và các công việc gặng gỗi và thứ tự, của các quan coi trị tại-hành hầy nay đã theo đuổi công-cuộc tiến bộ và đường vật-chất và về đường tinh-thần ở các nơi ấy khẩn-khẩn mở mỗ ngày nhân dân lại thêm sẵn lòng tin trợ vào, sau này sẽ có kết quả tốt tươi vậy.

THIẾT-HOA-TIÊN SỬ thứ 6 đã có bán
Càng về sau càng hay!!!

Tòa Thượng-thẩm. — Hôm qua tòa Thượng-thẩm xử những việc sau này:

Hối lộ — Chồng thì Miên, thì Tuất thị Nhơi đi lính khố đỏ đóng ở bên Pháp, có gửi tiền về cho. Khi nhận được mảng-đa xin chữ nhận thực thì Đỗ-Chân lý trưởng bắt-lợ mỗi thị 5 đồng. Tòa nam án tỉnh Tuất-bình phạt Đỗ Chân 4 tháng tù 48 đồng và bắt phải bồi cho bản nguyên đơn mỗi người 5 đồng. Tòa Thượng-thẩm y án.

Đánh người bị thương. — Già quyền Trần-duy-Thanh có đệ 2 sớ rượng cáng vào hàng xóm đã độ niên làm lễ xới lợn mà trong khi đến lượt ai cũng cầy thì phải làm lễ ấy. Năm nay đến lượt Phạm-văn-Tân được [illegible] lễ xới lợn nên khi lễ rượng thì Trần-duy-Thành cùng với Trần-bá-Đìn là trưởng-tuần, Trinh-khắc-Au, Trần-bá-Dưỡng, Trinh-bá-Bản là tuần phu không cho gì, vì thế nên đánh nhau mà trong khi đánh nhau lễ Trần-duy-Thành đánh Phạm văn-Tân bị thương nặng. Tòa nam án tỉnh Hà-nam phạt lễ can phạm mỗi tên 3 tháng tù. Tòa Thượng-thẩm y án phạt tù Trần-duy-Thành đánh Phạm văn-Tân bị thương nặng. Tòa nam án tỉnh Hà-nam phạt lễ can phạm mỗi tên 3 tháng tù Tòa Thượng-thẩm y án phạt tù Trần-bá-Đào, Trinh khắc-Au, Trần-duy-Thành mỗi tên 6 tháng tù, và y án phạt tù Trần-bá-Dưỡng, Trinh-khắc-Ban không được án treo vì hai tên ấy có trát đòi không đến để xét.

Tiêu tiền công dân. — Tòa Thương-thẩm tra cho Phạm văn-Thương tù quý tháng Quảng-ninh (Ninh-bình) phải tha Nam-án tỉnh phạt 3 năm tù về việc tiêu tiền công đã và bắt phải bồi 30 đồng lỵ cho dân làng vì xét không đủ chứng cớ.

Hành hung. — Thị-Gia là mẹ cải ở với anh họ là Nguyễn-thế-Trạch, Nguyễn-Tâm, Nguyễn-Lễm, sau phải lòng em trai Võ-tuấn-Khuyến rồi lấy nhau. Lễ Nguyễn-thế-Trạch không bằng lòng. Một hôm mẹ chồng tên là Tạ-La thấy thị lỵ về nước nhà lễ Nguyễn-bá-Trạch lấn lắm, mới đến gọi thị lễ lỵ sinh sự đánh bị thương được 19 hôm sau thì chết. Tòa nam án tỉnh Thái-bình phạt lễ Nguyễn-thế-Trạch mỗi tên 3 năm tù và bắt phải liên đới với nhau bồi 50 đồng cho nhà khổ chủ. Tòa Thượng-thẩm giảm tội cho lễ lỵ mỗi tên xuống 1 tháng tù án treo vì xét không chắc Thị La có phải bị đánh mà chết vì vậy tiền bồi thường.

Lăng mạ người chức dịch. — Lý-trưởng tên là Nguyễn-khắc-Tạo chân vụ nước lễ có hắt dân phu ra canh đê, Nguyễn-văn-Giai bị gọi không chịu đi nên lý trưởng phải đăng thế lợ bắt. Khi Nguyễn-văn-Giai bị phải đến ra đó thì cứ lăng mạ mãi. Tòa nam án tỉnh Hà-nam phạt Nguyễn-văn-Giai 1 tháng tù và 10 đồng. Tòa Thượng-thẩm tha cho, vì xét không đủ chứng cớ.

Bội tín. — Nguyễn-văn-Bình thuê xe bò nên một người tên là Lê-văn-Cung rồi không trả nữa bị tên Nam-án tỉnh Vĩnh-yên phạt 1 tháng tù và bắt phải bồi 10 đồng cho bản nguyên đơn. Tòa Thượng-thẩm y án phạt tù và tăng tiền bồi thường lên 30 đồng.

Làm tờ bảm giả. — Hà-si-Ái là phó tổng cùng Nguyễn-tư-Cương, Võ-nghĩa-Thương, Nguyễn-ngọc-Tuy và Nguyễn-văn-Roanh có bắt được đám xóc đĩa, rồi ăn tiền thế nào, lm việc xóc đĩa, chỉ hầu là đánh bài lá thôi. Tòa nam-án tỉnh Thái-bình phạt mỗi tên 1 tháng tù án treo và 10 đồng Tòa Thượng-thẩm giảm tội mỗi tên xuống 15 ngày tù án treo và y tiền phạt.

Người Tòa sứ. — Phùng-huy-Bật thư ký tập sự, nay được thăng thư-ký bản tháng.

Người khám hộ. — M. Nguyễn-thị-Yến, khám hộ hạng nhì nay được nghỉ hộ sản một tháng lĩnh cả lương.

Lời cảm ơn — Chúng tôi có mấy lời cảm tạ các ông, các quan, các ông, các bà, đã tỏ tình luyến-ái, gửi giấy chia buồn, đến đề phúng và đi đưa đám phu quân, thân-phụ, nhạc-phụ tôi-phụ chúng tôi là: M. Lê-Ninh, thông-phán thương hạng tòa Công-chính thưởng thụ Hàn-lâm viện thị-độc học sĩ hôm 24 novembre 1926 (tức là 20 tháng 10 ta vừa rồi).

Chúng tôi gặp sự buồn rầu, sự phiền lòng các ngài, nên không giám đăng sớ phó vào báo-chương mà các ngài lượng thứ cho vì khi tang gia bối rối sự có điều gì sơ xuất chăng.

Vị vong nhân: Mme Vve Lê-Ninh
15 Rue Rondony
Hanoi (phố Phúc-kiến).

Cẩ-tử: Lê đăng-Phương
Thông-phán tòa Thương-chính và vợ con.

Cô nữ: Lê-thị-Sửu
Tế tử: Phạm-gia-Liên
thân-khoản.

Việc lừa Tây đen. — Vì việc mấy cậu thiếu niên, làm giấy cần cước giả mạo, vay tiền của người Ấn độ tên là Méyapachetty, mà bản quán đã đăng trong mấy số báo trước, tòa án trừng-trị đã xử như sau này:

Trong ba người can-phạm, thì Trần-đắc-Tri và Nhữ không đi chứng sở được trắng án, còn Hồ-ngọc-Kha phải phạt mỗi người sáu tỉ ăng tù, nhưng được hưởng án treo, vì người nhà một người can phạm đã xin bồi lại số tiền vay, và chả ng đã rất đơn ra không kiện nữa.

Bệnh dịch tả. — Ngày hôm qua vào 1 giờ trưa một người tên là Hai An 55 tuổi ở đường Sinh-từ nằm ở phố Jambert bị bệnh tả thì đã đưa xuống nhà thương liệt.

Cầu tìm vật. — Nguyễn-thị-Sâu 52 tuổi ở đường Jauréguiberry n° 17 bị kiện là ăn cắp 20 đồng của Nguyễn-tự-Thanh ở phố Joubaux số 7 đã phải bắt để xét hỏi.

— Theo giấy lỵ quyền của Tòa-án, sẽ mật thám đã cho kết hai người vì tội bội tín.

— Theo lệnh quan Biện-lỵ Hanoi, sở mật thám đã cho xét về việc đánh Vũ-Than là thợ mộc bị thương.

Y-khoa bác-sĩ Sarrailhé
55 nhà 6, phố Thợ-nhuộm, dây nói 395
Xét nghiệm máu-mủ, đờm-rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.
Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh sốt, bệnh đau dạ dày, đau ruột, bệnh đàn-bà và hộ-sinh, vân vân.
Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn.
Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 9 giờ đến 6 giờ 30 chiều.
Trừ ngày chủ-nhật, cần ngày nào cũng từ 9 giờ rưỡi đến 12 giờ trưa, có hạn ngày có giờ cho bệnh-nhân đến chữa. 5154

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT
Vì hiệu bào chế Montès, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu lỵ lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh, theo giá rất rẻ.
Viết thư mà hỏi giá.

Hội-chợ Hanoi

Một việc ở Hội-chợ năm nay có bắt đầu từ ngày 26 Novembre, đến ngày 12 Décembre thì thôi.

Tin sau cùng

Ông Henry Simon tạ thế

M. Henry Simon, chánh bàn thì chánh tại thứ dân nghị viện Pháp, đột nhiên tạ thế chiều hôm qua hồi 21 giờ 15 phút. Buổi chiều ông có dự hội đồng.

Tạn hội đồng quản trị hột vạn quốc

Hội đồng quản trị hội vạn quốc vừa lời của nước Pháp bàn về việc có sự nguy cấp, thì kíp họp hội đồng quản trị để giữ cho chiến sự khỏi lan ra, và thi hành các khoản trong phụ kinh tế nói trong bản hiệp ước của hội vạn-quốc.

Nước Bỷ thí nghiệm tàu bay mới

Tại nước Bỷ đã thí nghiệm một cái tàu bay toàn thinh chế bằng duralumin, mọi sự được như ý. Dùng tàu bay ấy bay được có các cuộc bay nhanh chung bình, (230 km) và các cuộc bay cao (7.000 m) chở nặng 800 kilos.

Một việc hát công ở nước Bỷ

Các cô à làm nghề Kim-sương đã hát các giao ước ký với các hội liên hiệp thợ thuyền sau cuộc đại chiến. Nếu thợ thuyền hợp đại hội-đồng ngày hôm nay định đình công, thì các cô sẽ nghỉ đóng tuồng.

Sở cai thu tại nghị-viện Pháp kiến dân nghị-viện đã bàn và sẽ chi thu bộ Bưu-điện, và bộ nội vụ.

Một nhà báo hạ mình

Giáo sư Eberth là người tìm thấy vi trùng bệnh sốt rét xưng nhột tạ thế.

A. R. I. P.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Cái thảm-kịch ở trại lính. — Người lính Célos là Mesnzz. bị đau ở trại lính hôm nọ về đem vào điều-trị tại nhà thương thì ngày hôm kia mất. Chiều hôm qua lúc 4 giờ 30 đã cất đám. Người lính ấy bị nạn hay bị ai thù hãi thì vẫn chưa biết đích. Hiện quan binh vẫn đang tra xét.

Cuộc hầu cử này mai. — Còn vẫn vắn một tuần lễ nữa đã đến ngày bầu cử thêm hai hội-viên thực-thụ và hai phó dự khuyết cho hội đồng thành phố ta, thế mà xem ra hễ trong có phần đông đang lắm. mà hễ ngoài lại kịch liệt lạ thường. Đó toàn là cái bi-thuật của những nhà ứng-cử xưa nay đã những người có vẻ bản không biết đâu mà lường được.

Phiếu bầu chúng đến thứ hai này thì phát, vậy những người có quyền được bầu cử ở đây chớ nên lỡ.

Nạn xe đạp. — Hồi 14 giờ ngày 2 décembre, một người đi xe đạp tên là Ng-khắc-Cẩn, 22 tuổi, nhà ở phố Marine bên Hạ-lỵ vô ý để xe đè phải một đứa con gái lên 7 tuổi tên là Phạm thị Qui. Đứa bé bị đau ở cổ tay phải, thì người nhà nó đã mang về bóp thuốc.

Bắt trộm — Hoàng-ngọc-Quế 33 tuổi ở số nhà 22 phố Chavignon bị trộm vào nhà lấy mất nhiều thứ quần áo đáng giá 41$70.

Thau-Thiết, 36 tuổi, buôn bán ở Hạ-lỵ, số nhà 199 phố Marine (trên gác) bị kẻ trộm lấy mất 131$46.

Cả hai người trên này đã làm đơn trình sở Cẩm.

Sở cảnh sát nên biết. — Ta tưởng nên nói cho sở Cảnh-sát Đầu-câu biết rằng về buổi sáng và buổi chiều có nhậm vào trước giờ họa độ một đôi tiếng đồng hồ thì lỉ về lại đem nhiều trò độ đen ; đứ trẻ như xứ xắc, con cò, boộc chẩu lỉ, lập sòng ngang ở dưới gốc cây gần trường học (trường Bonnal và ngõ Nghè) để ăn đồ lỉ tiề khó đại. Như thế thực là hại lắm và trái cả pháp luật, vậy ta mong hàng ngày ở nơi đó có một thầy cảnh-sát canh gác sự gian phi và trông nom lỉ trẻ thơ cũng chẳng phải là vô ích vậy.

Mưa đám rồi. — Ngày hôm qua hắt đầu từ sáng sớm thấy giời lỉ phất mưa bụi, sau nặng hột trong đường thì ai nấy lo rằng cái cảnh mưa dầm gió bấc đã đến. Tiết trời giá hơn mọi ngày.

Bàn quản cần hội Trí-tri. — Chỉ thể-dục đánh quần của hội Trí-tri đã xây lại sân quần to rộng hơn trước, phí tổn mới đến nghìn rưỡi bạc, thì ngày mai rằng của sân ấy chịu cả.

Sang có một điều của hội viên của toàn hội còn phải nghỉ ngờ là đến giờ nghỉ hưu thì học trò ra chơi ở đâu? — Ở sân quần chăng? — ở đường cái chăng?

Vì để trẻ chơi trên bàn quần thì vừa chóng hỏng và cũng không tiện cho trò lắm. Lại không tiện nữa là không có chỗ cho thầy thể thao là khoa cũng cần thiết cho con trẻ. Vậy hội Trí-tri nên nghĩ đến những chỗ đó mà bỏ khuyết lại mới được.

X, lại cáo

HẢI-DƯƠNG

Cướp. — Đêm 26 rạng 27 vừa rồi một bọn những hai chục đến hung đồ, có mang súng ống, đốt bông vào cướp nhà M Phạm-đình-Côn, ở làng Đan-loan, phủ Bình-giang. Chúng đánh phải chủ nhà bị thương, lục thứ các tiền nong đồ đạc có tới mấy nghìn bạc, đốt mất một cái nhà tranh rồi chúng đều tẩu thoát cả.

Đến đêm sau tại làng bên cạnh làng lỵ lại có đám cướp nữa. Quân cướp lỵ được nhiều trâu bò.

Bộ này về miền này nặng có cướp lắm; Nhân dân nhiều người phải trốn tránh lên Hanoi hay xuống Hải-phòng để khỏi bị mọi sự cướp bóc, thành thử làng nào cũng thấy vắng teo. Quân cướp hệ thấy đến đâu là được trọn-ven đến đấy. Vậy mong sao việc tuần phòng được nghiêm bị nơa, thì dân lành mới yên nhiệp được.

PHÚ-LỸ

Bệnh dịch tả. — Bệnh ghê gớm này tại thấy phát hiện ở thanh phố. Nguyên hồi tháng trước, có một người bị bệnh ở Hanoi, người nhà thuê xe cao-xu đem chạy về làng. Sẻ-rằm bắt được đã đưa cả vào nhà thương, xe thì bị, tấy nỉ trở trùng, còn người nhà và người cu-ly xe đều bị giữ lại để tiêm thuốc. Từ bấy đến nay vẫn thấy yên ổn, ai nấy đều có bụng mừng. Không ngờ vài hôm nay lại thấy có bịch ghê gớm lỵ phát ra, sáng hôm thứ sáu, 3 décembre một người ở phố Ngõ-đình, bị bệnh, đưa vào đến nhà thương thì chết, ông Thầy-thuốc đã đến tận nơi, thì hành mọi phương pháp phòng bị, và cho người đi tiêm thuốc trừ dịch. Vậy bà con hàng tỉnh ta phải nên cẩn thận đề phòng, nhất là nên vào nhà thương mà tiêm thuốc là hơn cả.

HƯNG-YEN

Ai bắt được. — Tên tôi là Nguyễn-xuân-Nghi làm quản-lỵ cho ông Charjou là chủ rượu ở tỉnh Hưng-yên, bỏi hôm 27 novembre 1926 tôi có về tỉnh Haiphong, đến hôm 28 novembre 19.6 tôi ra gare lỵ về lên gare Đình-đà, có đánh rơi một cái ví đa trong đựng:

2 cái giấy của ông Charjou ủy quyền cho tôi.

1 cái hình thành phố Haiphong năm 19.6 và các giấy bên lai chứng à các giấy khác nữa.

Nếu ai bắt được xin làm ơn tiện ở Haiphong thì giao trả cho ông Nguyễn-xuân-Ty làm ở sở société Oxyde et d'Acétylène, gần tòi; còn ai có tiện ở Hưng-yên thì tới nhà tôi ở kho rượu thuộc làng Lực-điền, tổng Tử-dương, huyện Yên-mỹ. Hai nơi lỵ, mà ai bắt được đem trả giúp cho thì xin hỏi phí-tổn và lại hậu hồng và cảm ơn vô cùng.

Nguyễn-xuân-Nghi

Fondé de pouvoirs de M. Charjou débitant général des alcools à Hưng yên
5.967

ĐÔNG-ĐĂNG

Một khẩu súng lục giấu trong cái chân giò. — Ngày 30 novembre vừa rồi, một người đội xếp tên là Trần-đức-Hinh đi tuần ra chợ, thì gian thấy một người lính khố xanh cầm, tên là Hưng-tiến-Phong, ở làng Lung-vạ, tổng làng Đồng-đăng chừng 3 km, mang một cái giò lợn làm thường mà không có chứng đựng dấu lỏ lợn, bèn gọi lại hỏi, thì Hưng-viết-Phong kêu rằng giỏ lỵ hàn đem về làng Nhân-lỵ lên. Người đội xếp liền bắt người lỵ giao cho một người lính đồng giỏ, rồi lỵ giao bổ cái giò ra xem, thì thấy lỏ đạn vương phải cái gì cứng cứng, không bổ được. Bèn khi mới ra thì cái vật cứng lỵ là một khẩu súng lục. Người có giỏ bảy giờ ở tỉ chạy mất, không bắt được. Người đội đã đem khẩu súng lỵ và 5 viên đạn, một cái đèn sắn và các đồ đạc khác của người lính khố xanh cả lỵ, đem về trình cấm.

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho báo quán tại giấy quên báo, chứ lại khi nào thì báo rõ rằng vào đây, và gửi theo hai báo (2 xu) bằng tem công được, có như thế giấy quên báo không lỵ.

Số tiền báo gửi đến theo số có người mua thì không phải nói nữa làm.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Les misérables

par Victor Hugo

(Suite)

Le froid, l'anxiété, l'inquiétude, les émotions de la soirée, lui donnaient une véritable fièvre, et toutes ces idées s'entre heurtaient dans son cerveau.

Il s'approcha de Cosette. Elle dormait.

VIII

L'Énigme redouble

L'enfant avait posé sa tête sur une pierre et s'était endormie.

Il s'assit auprès d'elle et se mit à la considérer. Peu à peu, à mesure qu'il la regardait, il se calmait, et il reprenait possession de sa liberté d'esprit.

Il percevait clairement cette vérité, le fond de sa vie désormais, que tant qu'elle serait là, tant qu'il l'aurait près de lui, il n'aurait besoin de rien que pour elle, ni peur de rien qu'à cause d'elle. Il ne sentait même pas qu'il avait très froid, ayant quitté sa redingote pour l'en couvrir.

Cependant, à travers la rêverie où il était tombé, il entendait depuis quelque temps un bruit singulier. C'était comme un grelot qu'on agitait. Ce bruit était dans le jardin. On l'entendait distinctement, quoique faiblement. Cela ressemblait à la petite musique vague que font les clarines des bestiaux la nuit dans les pâturages.

Ce bruit fit retourner Jean Valjean.

Il regarda, et vit qu'il y avait quelqu'un dans le jardin.

Un être qui ressemblait à un homme marchait au milieu des cloches de la melonnière, se levant, se baissant, s'arrêtant, avec des mouvements réguliers, comme s'il traitait on étendait quelque chose à terre. Cet être paraissait boiter.

Jean Valjean tressaillit avec ce tremblement continuel des malheureux. Tout leur est hostile et suspect. Ils se défient du jour parce qu'il aide à les voir et de la nuit parce qu'elle aide à les surprendre. Tout à l'heure il frissonnait de ce que le jardin était désert, maintenant il frissonnait de ce qu'il y avait quelqu'un.

Il retomba des terreurs chimériques aux terreurs réelles. Il se dit que Javert et les mouchards n'étaient peut-être pas partis, que sans doute ils avaient laissé dans la rue des gens en observation, que, si cet homme le découvrait dans ce jardin, il crierait au voleur, et le livrerait. Il prit doucement Cosette endormie dans ses bras et la porta derrière un tas de vieux meubles hors d'usage, dans le coin le plus reculé du hangar. Cosette ne remua pas.

De là, il observa les allures de l'être qui était dans la melonnière. Ce qui était bizarre, c'est que le bruit du grelot suivait tous les mouvements de cet homme. Quand l'homme s'approchait, le bruit s'approchait; quand il s'éloignait, le bruit s'éloignait; s'il faisait quelque geste précipité, un trémolo accompagnait ce geste; quand il s'arrêtait, le bruit cessait. Il paraissait évident que le grelot était attaché à cet homme: mais alors qu'est-ce que cela pouvait signifier? qu'était-ce que cet homme auquel une clochette était suspendue comme à un bélier ou à un bœuf?

Tout en se faisant ces questions, il toucha les mains de Cosette. Elles étaient glacées.

Ah mon Dieu! dit-il.

Il appela à voix basse:

— Cosette!

Elle n'ouvrit pas les yeux.

Il la secoua vivement.

Elle ne s'éveilla pas.

— Serait-elle morte! dit-il, et il se dressa debout, frémissant de la tête aux pieds.

Les idées les plus affreuses lui traversèrent l'esprit pêle-mêle. Il y a des moments où les suppositions hideuses nous assiègent comme une cohue de furies et forcent violemment les cloisons de notre cerveau. Quand il s'agit de ceux que nous aimons, notre prudence invente toutes les folies. Il se souvint que le sommeil peut être mortel en plein air dans une nuit froide.

Cosette, pâle, était retombée étendue à terre à ses pieds sans faire un mouvement.

Il écouta son souffle; elle respirait; mais d'une respiration qui lui parut si faible et prête à s'éteindre.

Comment la réchauffer? comment la réveiller? Tout ce qui n'était pas ceci s'effaça de sa pensée. Il s'élança éperdu hors de la ruine.

Il fallait absolument qu'avant un quart d'heure, Cosette fût devant un feu et dans un lit.

IX

L'homme au grelot

Il marcha droit à l'homme qu'il apercevait dans le jardin. Il avait pris à sa main le rouleau d'argent qui était dans la poche de son gilet.

Cet homme baissait la tête et ne le voyait pas venir. En quelques enjambées, Jean Valjean fut à lui.

Jean Valjen l'aborda en criant:

— Cent francs!

L'homme fit un soubresaut et leva les yeux.

Cent francs à gagner, reprit Jean Valjean, si vous me donnez asile pour cette nuit!

La lune éclairait en plein le visage effaré de Jean Valjean.

Tiens, c'est vous, père Madeleine! dit l'homme.

Ce nom, ainsi prononcé, à cette heure obscure, dans ce lieu inconnu, par cet homme inconnu, fit reculer Jean Valjean.

(A suivre)

Những kẻ khốn-nạn

Bản dịch của Phan-Khôi, của học Victor Hugo

(Tiếp theo)

Phần thì lạnh, phần thì nao ruột trong ngăn ấy giờ động-hồ, phần thì sợ-hãi không yên, phần thì biết bao nhiêu xúc-động từ lúc tối, khiến cho ông nỗi con sốt rét, ý-kiến phân-vân như là nó va-chạm nhau ở trong óc vậy.

Ông lại gần con *Cosette* thì con-bé ngủ.

VIII

Lại thêm bí-hiểm

Con-bé gối đầu lên một viên đá mà ngủ. Ông ngồi bên mà ngắm nó, thì dần-dần thấy yên thần lại, thấy tỉnh trí-khôn ra.

Ông bấy giờ mới nhận rõ ra cái lẽ đích-thật, là cái lẽ sống còn-tử của ông từ đây mà đi. rằng con-bé mà còn ở đó, ông mà còn được nuôi nó bên mình ngày nào, thì ông mà cần đến cái gì cũng chỉ cần cho nó mà thôi, ông mà sợ-hãi cái gì cũng chỉ sợ hãi cho nó mà thôi. Trời lạnh ấm mà ông cũng không biết lạnh, áo *ô-đinh-gốt* thì ông đã cởi ra đắp cho con-bé rồi.

Tuy mơ-mơ màng-màng như thế mà ông cũng chú-ý đến một tiếng động lạ-lùng. Hình như là tiếng nhạc rung-rung đâu vậy. Tiếng nhạc đó nghe thấy trong vườn. Tuy rằng tiếng nhỏ nhưng mà nghe rõ. Tự-hồ những nhạc buộc cổ dàn bò đem đi thả cỏ, nó leng-keng trong một cánh-đồng xa.

Jean Valjean ngành cổ lại.

Nhìn kĩ thì thấy trong vườn có người.

Cái gì đã hình như nhơ một người đi lại ở trong luống dưa thơm, cúi xuống ngẳng lên, rồi đứng lại, cứ đều như thế, y như kẻo cái gì hay là trái cái gì dưới đất. Người ấy hình như thọt cẳng đi khập-khiểng.

Jean Valjean rùng-mình, như cái rùng-mình luôn luôn của kẻ khổ-não, gặp cái chi cũng là nghi-tình, cũng là sợ-hãi. Ngày sợ dáng ngày hỏi vì ban-ngày người nom thấy; đêm sợ dáng đêm, hỏi vì ban-đêm người rình, ta không biết. Lúc nãy thì thấy vườn vắng vẻ mà run-sợ, bây giờ thấy trong vườn có người thì cũng lại run-sợ.

Lúc nãy là cái sợ hão-huyền mà bây giờ là cái sợ thật. Bụng bảo dạ có lẽ bọn *Javert* chưa đi khỏi, để thường còn để lại một hai người rình ta, nếu người trong vườn kia mà nom thấy ta thì chắc hô lên cho người lại bắt. Ông bèn khẽ bế lấy con *Cosette* mà đem dật nó vào một đống đồ cũ-nát chất ở trong cùng nhà nát. Con-bé vẫn ngủ yên không cựa.

Từ chỗ đó ông nhìn ra mà xem xem, cái người loay-hoay ở ngoài vườn đưa là làm việc gì. Khi người đi tới thì tiếng nhạc nghe gần; khi người lui ra thì tiếng nhạc nghe xa; hễ người động mạnh chân tay thì nhạc lại rung một hồi dài; người đứng lại thì tiếng nhạc cũng im không kêu nữa. Vậy thì hẳn là nhạc buộc ở người, nhưng nếu vậy thì sao nó lại nghe ra được? Người được nhạc như con đê con bò như thế. là người thế nào vậy?

Ông vừa nghĩ-ngợi như thế, vừa rờ tay *Cosette* thì thấy hai tay con-bé giá như đồng. Ông bèn kêu lên một tiếng:

— Trời ơi!

Rồi ông lại sẽ gọi:

— *Cosette*!

Con-bé không mở mắt.

Ông lại lay mạnh.

Con-bé cũng không dậy.

— Con này chết rồi sao!

Ông nói thế rồi ông đứng phắt run lên từ đầu đến chân.

Những tư-tưởng thiều-não ở đâu lộn-xộn mà kéo đến qua đầu ông khi ấy. Người ta có lắm lúc đoán phỏng ra những điều hung-hiểm, rồi để cho những điều ấy nó đến ám ảnh mình như một đoàn ma dại dường như phá cửa mà sấn vào đến tận óc ta. Khi sự có can-thiệp đến những kẻ ta thường-yêu, thì hay nghĩ xa-xôi ra lắm câu cuống-dại. Bấy giờ ông sực nhớ rằng người ta đương đêm lạnh-lẽo mà ngủ giữa trời có khi thiệt mạng.

Con *Cosette* khi ấy da mặt tái xanh, ông đặt nó xuống đất không thấy nó cựa nữa.

Ông nghe hơi thở thì vẫn thấy nó hổ-hấp đều, nhưng hơi thở hình như đã yếu quá sắp tắt.

Làm thế nào cho con-bé ấm lại bây giờ? Đành thức làm sao được con-bé bây giờ? Ông khi ấy quên hết mọi sự duy chỉ nghĩ đến hai điều ấy. Ông bèn hốt-hoảng mà chạy vùng ra ngoài cái nhà nát.

Dầu làm sao, trong khắc đồng-hồ trở lại cũng phải có lửa sưởi giường nằm cho con-bé.

IX

Người đeo nhạc

Ông đi thẳng đến người nom thấy ngoài vườn. Tay ông cầm sẵn cái gói bạc trước để ở trong túi *gi-lê*.

Người kia cái đầu không nom thấy ông lại. Chỉ mấy bước ông đã tới nơi.

Jean Valjean đột-ngột mà bảo người ấy:

— Cho trăm phật-lăng đây!

Người giật-mình ngước mắt lên nhìn. Ông lại nói:

— Cho anh trăm phật-lăng, anh cho tôi chỗ trọ đêm nay!

Mặt trăng lúc ấy chiếu vào giữa cái mặt hốt-hoảng của *Jean Valjean*. Người làm vườn nói:

— Ô kìa, ông đấy ư, ông *Madeleine*!

Jean Valjean đương đêm, ở nơi không quen-biết đó, mà lại thấy người lạ đó gọi đến cái tên đó, thì ngẫn ngơ lui lại.

(Còn nữa)

Những bài từ đầu, đã in thành sáu quyển, một bên chữ Pháp, một bên quốc-văn, bán giá như sau này:

Phần thứ nhất.	Quyển I	223 trang, bán.	0 $ 50	Ở xa phải trả thêm tiền
	— II	203 —	0 45	*Ở xa phải trả thêm tiền*
	— III và IV	359 —	0 35	*tiền*
	— V và VI	193 —	0 45	*tiền*
	— VII và VIII	329 —	0 65	*Cả bảy quyển gửi* 6
Phần thứ hai.	Quyển I	213 —	0 45	*làm một gói* 0,70
	— II và III	237 —	0 50	

KHẢO VỀ Y-HỌC CỔ CỦA TA

Cẩm-nang trích lục

Kinh mạch

Thất biểu, bát lự, cửa đạo mạch

(Tiếp theo)

Ngẫu kiến mạch

Ngẫu kiến nghĩa là không mấy khi có.

Mạch chuyển hoặc *trước* **lớn sau nhỏ, hoặc trước nhỏ sau lớn; hoặc lại chóng đi chậm, hoặc đi chóng lại chậm; hoặc lại thình đi suy, hoặc lại suy đi thình; hoặc chợt có lúc lớn, chợt có lúc nhỏ, chợt có lúc dài, chợt có lúc ngắn, chợt có lúc mau, chợt có lúc chậm, đều là mạch không mấy khi có cả.**

Kiêm chi mạch

Mấy mạch hợp lại thành ra một mạch khác, gọi là kiêm chi mạch.

Đại khái: phù mà lại nhuyễn, là nhu mạch; trầm mà lại nhuyễn là nhược mạch; phù mà cực lớn nhuyễn, mạch có nhuyễn mà xem như không, là vi mạch, phù mà vừa đại vừa nhuyễn vừa trường, là cách mạch; trầm mà vừa đại vừa nhuyễn vừa trường, là lao mạch; ngoài cơ nhục trong cho cốt và quãng giữa mà mạch nhuyễn mạnh, vừa trường vừa đại, là thực mạch.

Cửu hậu mạch

Mạch ứng năm tạng, cho nên cứ mỗi một nếu, mạch chuyển năm lần., chú xem mạch bộ nào, tại sao chỉ nó lại không mà tính lần đi, đại khái chú xem mạch thốn khác bàn tay trái, (tâm bộ mạch), thì mạch chuyển lần thứ nhất ứng tâm hỏa, chuyển lần thứ nhì ứng tỉ thổ, chuyển lần thứ ba ứng phế kim, chuyển lần thứ tư ứng thận thủy, chuyển lần thứ năm ứng can mộc. Đó là thứ tự hỏa sinh thổ, thổ sinh kim, kim sinh thủy, thủy sinh mộc, mộc sinh hỏa, hỏa sinh thổ. Xem bộ mạch nào cũng tính lần quanh như vậy, chuyển hết một lượt rồi lại bắt đầu (1) đá cứa lần năm, bốn mươi nhăm chuyển gọi là nửa hộn. Cửa hộn mạch chuyển không giản đoạn một chỗ nào, thì về bệnh, nếu trong bốn mươi nhăm chuyển mà có chỗ mạch đứng sững lại, tức là cal mạch, thì suy tính chỉ mạch ứng vào bộ nào thì bộ ấy bệnh. Vì dụ xem tâm mạch mà thấy chuyển lần thứ tư mạch đứng sững lại, thì biết là bệnh tại thận, xem phế mạch mà thấy chuyển lần thứ ba mạch đứng sững lại, thì biết là bệnh tại can, cho đến chuyển thứ mười mấy, hai ba bốn mươi mấy, cũng có thể suy tính được.

Toán mạch toán đồ

Tâm bộ mạch chuyển

Chín chấp năm bộn mươi nhăm lần.

1 tâm	2 tì	3 phế	4 thận	5 can
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23	24	25
26	27	28	29	30
31	32	33	34	35
36	37	38	39	40
41	42	43	44	45

Can bộ mạch chuyển

Chín chấp năm bốn mươi nhăm lần.

1 can	2 tâm	3 tì	4 phế	5 thận
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23	24	25
26	27	28	29	30
31	32	33	34	35
36	37	38	39	40
41	42	43	44	45

Thận bộ mạch chuyển

Chín chấp năm bốn mươi nhăm lần.

1 thận	2 can	3 tâm	4 tì	5 phế
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23	24	25
26	27	28	29	30
31	32	33	34	35
36	37	38	39	40
41	42	43	44	45

Phế bộ mạch chuyển

Chín chấp năm bốn mươi nhăm lần.

1 phế	2 thận	3 can	4 tâm	5 tì
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23	24	25
26	27	28	29	30
31	32	33	34	35
36	37	38	39	40
41	42	43	44	45

Tì bộ mạch chuyển

Chín chấp năm bốn mươi nhăm lần.

1 tì	2 phế	3 thận	4 can	5 tâm
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23	24	25
26	27	28	29	30
31	32	33	34	35
36	37	38	39	40
41	42	53	44	45

Còn nữa) Phùng-năng-Tĩnh.

Luyện tập quốc-văn

Thư gửi cho anh:

Thưa anh,

Nhận được thư anh hỏi em về việc thi cử, thật nhiều trong làng em nghĩ mà thẹn, mà tủi, mà toan chẳng trả lời, vì sợ lại làm cho anh mang mối ưu phiền vì em, anh ạ!!!

Nghĩ vậy em bèn lặng thặng ra sân trồng trên giếng soi vẳng vộ. ngó chung quanh thì phần nhiều tối, lúc đó bốn thơ em lại lăng bởi hỏi, toan những vậy chị Hằng mà thao thử một đôi lời. Nghĩ vậy, nửa mặt nhìn lên chưa kịp hỏi, thì chị Hằng đã trông em mà cười, hình như để biết tỉnh cảnh em mà cũng chưa muốn tiếp chuyện chị lấy dạ em mấy lời, trong lòng em vẫn phẳng phất, vì những lời đó không biết làm sao mà hợp tâm, hợp cảnh với em thế; bởi vậy mà em phải trì lời bèo thư của anh, em nghĩ rằng hỏ thẹn làm, nhưng cũng liều mặt dạn với anh, với lương tâm em một chút, em xin trả lời và kể chuyện anh hay: Em đang ngồi vẩn vơ, chị Hằng bảo em rằng:

«Này chàng thiếu niên kia ơi! Một người thân mật cùng chàng như vậy, chỗ chàng về việc đó, sao chàng lại cứ ực không trả lời, tại đâu mà chàng e lệ nghĩ thế, có phải chàng sợ anh chàng chê hai chàng là người học kém, thơi lời, lời bỏng chăng? — «Hay sợ bỏ tiền cùng những người mà anh chàng đã biết rằng: những người đó càng học với chàng, nay đã nhiều bước, bước nhanh chăng? «Nếu chàng nghĩ vậy, thì ý kiến còn ấy rất hèn, chàng phải biết: Tổ đời «sai gì cũng vậy, có xấu mới có tốt, «chàng thử thì nghiệm xem, một «cây chiu chít những cành, quả xen «xít, mới trông đẹp mắt là thường, «nhưng để ý coi phần nhiều là sâu «tàu, mà phần sâu tuổi có lẽ đến «hai phần ba; một gia tộc, có giầm «con, chẳng cũng có một vài đứa hư, «vì thế hòa hợp muộn, vì chơi bời «lêu lổng, một lớp cũng vậy, đến «ngay một trường cũng thế, nếu «không ai là người «trọt» lấy đâu «là kẻ khéo người uốn!!! Thật đấy, «chàng không tin, hãy tạm bỏ chốt «thì giờ, thử ngẫm xem có phải không? «một việc còn con của chàng như vậy «để bỏ chi, chàng đã vội nản, chàng «không xem những con nhà đại phú, «quan sang, du học các nơi đầy ư, «năm tư kinh sử, một bộ văn chương, «mà đến lúc thi «trọt» cũng thôi, «nếu là một cái hăng «sản con ấy đã «lấy gì làm quan trọng...»

Chị Hằng nói đến đó bèn nhoẻn miệng cười, rồi lấy máy cho lên mặt, làm cho em muốn nghe lời mà không nghe, muốn há miệng gọi lại để trả lời một đôi câu, nhưng ngập ngừng sắt mà chẳng ra hơi, nghĩ có buồn không hỡ anh!!!

Lúc đó người em lạnh ngắt, mồ hôi đầm đìa, giọt lộ chân chan, nghĩ thương phận công danh trắc trở... Được một lúc, trông trời hơi tỏ, chị Hằng rẽ mây lại nhìn vào mặt em một cách sắt sẳng lắm, em toan há miệng hỏi lại một vài lời, thì chị ấy lại tiếp luôn rằng: «Này hỡi chàng thiếu niên «kia ơi!! Chẳng hay chàng đã hiểu «lời ta nói chưa, việc chi mà phải «chán nản lo sợ, hỡ tự ẩn hỡ chàng? «kỳ này chẳng được, chàng hãy luyện «tập để chờ kỳ sau, việc chi mà sợ «chậm sợ hèm, sợ mang tiếng, cũng «vì, chàng nên hiểu, nhưng người «cũng chàng đi thì mà bọ để là vì «chọn lâu, lựa cũng ba bốn năm lớp «sao đăng rồi để, còn phần mới lớp «dưới lên mà đỗ thì hiếm lắm; thôi «chàng ôi! ta nói lắm chỉ làm cho «chàng phải rối tai, vì chẳng trong đó «chàng đã có sẵn mối ưu phiền quẩn «bách rồi thì phải, thôi gọi là có mấy «lời kể chuyện để chàng biết, chàng «chớ có vì... mà ưu sầu buồn bực «làm gì, chàng ôi! xin chàng nghe ta, «hận vậy nước nhà, cũng chỉ chẳng «nhẹ có chàng người như chàng thôi đâu, «phải nghĩ sao cho tỏ mặt công nhân «trần chứ, chàng nên nghe ta...»

Nói đến đó chị Hằng lại nhoẻn miệng cười, nhưng xem cái cười hôm này có về thi m đạm mà lại ra dáng nghiêm chỉnh, cười xong hai con mắt chị ấy lại soi vào mặt em, hình như bắt em phải trả lời, nhưng anh ơi! trả lời làm sao cho được, người em run bần bật, không biết nói làm sao cho anh nghe! em đứng im, mắt em nhìn vào mắt chị Hằng hình như hai đàng tức giận nhau, có ý tương phản anh ạ. Cứ thế, độ một khắc đồng hồ thì chị Hằng không nhìn em nữa rồi phủ mấy đi mất, một mình em trở lại phòng, ngồi đến hồ đã hai giờ đêm rồi, vội vàng sửa đồng tiền cái, nằm lên giường ngủ; em nằm mà không sao ngủ được, hễ hỗ chớp mắt lại nhớ đến những người chúng em đi thi mà nay họ đã đỗ, nhớ lúc bước chân ra tàu, cha mẹ chỉ bảo đủ hơn lẽ thiệt, nhớ lúc xem bảng không tên mà ngán, lại nhớ đến cả lúc người: Về đến đây em toan đứng bật, xong sự nói để anh hay, em ra người, ngồi trên tàu, em nghĩ: Tôi quả anh ạ, người ta hèn hễ vui cười, cùng nhau cân chuyện đêm thâm, rằng em em những buồn rầu, em thẹn mà chẳng dám trông ai, cho đến cả cô cấy phong cảnh cũng vậy, vì em xem hình như ai ai cũng trỏ vào mặt em mà chế em là người thi «trượt», để làm hại cho nhà nghỉ có chán hay không?

Người buồn cảnh có vui đâu bao giờ, đi tàu đến ở ô gần ga Gia-lâm, Ái mộ, trông tỉnh cảnh dân cư đến thật là khổ sở quá, nhà tranh vách đất lẫn lộn trên mặt nước, nhà gạch tường cao, nước ngập sát mái, trông ra chỉ thấy một mảu đỏ ối, hình như biển vàng, ở giữa xen vài nóc nhà, vài ngọn cây xanh rì, coi tựa cả lao mới bỏ lên, trông tỉnh cảnh thật là thương tâm lắm, nước mắt chảy quanh, trong lòng cảm xót, miệng mỉm xuýt xoa, chẳng ai trông em lúc đó cũng biết là có vương chút tình chi đây, mà thật em soi gương trông mặt biện ra có cái vẻ buồn rầu ủy nhiều quá lắm, nghĩ mà thương cho nhân quần... ai có trấu chăng ai!!! Hay không cho em là phường giá đối, em đây cũng xin chịu, xin rằng lòng giọ tay ra mà đỡ...

Thôi chẳng cần nói lắm, chỉ viết cho anh đã biết rằng em «trượt» rồi, kẻo lòng anh phân vân khó chịu lắm bạnh, và nhân nói để anh biết sự tại học vì nước ở mạn xuôi.

Kính chúc anh hai chữ bình an.

Dzuynh-Châu, Ng. Th. (Yên-báy)

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài duyệt-báo biết rằng: tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy nếu tiếp qui ông nào mua thì gửi tiền cho: hễ không có tiền gửi theo giấy mua thì bản-quán không trả lời. Mua báo thì tính từ rằm hoặc mồng một tháng tây trở đi cho gọn.

SƯNG MINH - GHẺ CHỐC
NHỨC MỈNH MÀY
ĐAU GÂN - NHỨC NHỐI

MỤN - LÁT
SANG ĐỘC
GÃI TRÀY DA

MÁU XẤU NÓ LÀM CHO BẠN ĐÊM NGỦ KHÔNG YÊN GIẤC

Những bịnh máu huyết không thông lưu thì hay sanh ra các chứng đau đớn xốn xan, những là bịnh đau trong xương, gân cốt, đau trên đầu, làm cho nhức nhối, đau dưới đau nửa cái đầu, khốn cực là bịnh sưng gân, sưng mạch máu vì máu chạy không đều làm cho chỗ sưng chỗ không, gọi là sưng phong, chớ chẳng qua là tại máu không thông lưu chuyển vận thì làm cho sanh ra ghẻ chốc ung độc cả mình, ngủ không an giấc, chiêm bao thấy những điều yêu quái dị thường, những người mang bịnh ấy thì ngoài da nó sanh lật, lở lói.

Ban đêm, nhức ngứa, chẳng khi ngớt, nhưng vậy mà kẻ ấy chớ ngã lòng, vì có muốn người cực lực khốn nạn như vậy mà cũng chóng khỏi vì nhờ thuốc *DÉPURATIF RICHELET* rất thần hiệu, hủy tuyệt được.

Thuốc *DÉPURATIF RICHELET* làm tan những vị độc hay lộn trong máu nó làm tuyệt sự đau đớn làm cho gân xanh và mạch máu ra trong sạch, cho những ung độc liền lạc mà chẳng có tí tích chi hết.

Mấy nhà thuốc đến có bán, chỉ trừ tại nhà thuốc chánh của ông L. Solicène ở ngang nhà hát tây, Sai-on.

Nếu rủi mà hết thì gởi ngay qua hãng của Laboratoire de L. RICHELET de Sedan, 6, Rue de Bellori, BAYONNE Basses Pyrénées).

TẬP DỊCH PHÁP-VĂN

Diverses façons de bien servir son pays

(suite)

En réfléchissant à ces choses, on arrive à se convaincre que la conduite de personne n'est indifférente au bien public, et que chacun est placé comme à un poste d'honneur où il est chargé, en même temps que de sa fonction spéciale, des intérêts supérieurs de son pays. Cela est tellement vrai que les infirmes mêmes et les malades ne sont pas exclus du privilège de servir leur pays. Cela est tellement vrai. Et je ne parle pas de ceux qui ont contracté leurs infirmités ou leurs maladies au service de la Patrie car leur cas est trop notoire et s'impose trop à l'attention. Nulle part le service rendu au pays ne revêt une forme plus impressionnante que chez l'invalide à qui il manque un bras ou une jambe parce que l'autre a été sacrifié à la Patrie. Mais tout infirme et tout malade garde un moyen de servir son pays ; c'est de porter courageusement son mal et de donner l'exemple de la dignité et de force d'âme. Souffrir avec patience est un des plus puissants moyens de faire du bien à son semblable. Et si les hommes valent par les bonnes choses qu'ils ont apprises et qui leur forment le caractère, combien en peut-on apprendre chez un infirme qui porte vaillamment son fardeau. Un homme semblable est une source de force morale pour tous ceux qui le connaissent.

Et vous, mes enfants, ne pensez pas que le nombre grandissant des années vous rendra seul capables de servir ce pays aimé où fut votre berceau. Sur ces bancs d'école, vous vous instruisez non seulement pour votre plus grand bien personnel, mais au plus grand profit du pays. Plus vous ferez d'études vigoureuses et mieux s'en trouvera la patrie, si dociles à la discipline, vous pliez vos jeunes volontés à rechercher le bien, à fortement vouloir ce qui est droit et honnête, vous faites grandir le pays en cultivant vos qualités morales. Si, bons camarades, vous usez, dès les bancs de l'école, de procédés vraiment aimables, et faites régner parmi vous la cordialité, vous semez pour l'avenir la concorde et la paix civique : Vous pouvez en vos personnes et par vos pratiques d'écoliers, faire fleurir ou se dessécher l'espérance de la patrie. Savoir cela, n'est-ce pas une raison nouvelle et un motif puissant de se garder de la paresse, des mauvais sentiments et des tendances pernicieuses ? Quel malheur de se figurer comme un rameau flétri ou un fruit sec sur l'arbre de la Patrie. Et quel bonheur, quelle récompense de nos efforts de penser que nous pouvons y fleurer comme un rameau vivant et un fruit savoreux !

(Fragment de discours)
CHARLES WAGNER.

Thử nước có nhiều cách

(Tiếp theo)

Suy nghĩ đến các điều đó, rồi tất tự hiểu rằng : Mỗi một điều hành-vi của ta là có ảnh-hưởng đến việc lợi chung của quốc-dân, lại mỗi một người hình như phải đứng vào một cái địa vị quan trọng không những phải coi sóc đến công việc riêng của mình, mà còn phải coi sóc đến cả cái lợi chung to tát cho nước nữa. Cái điều đó rất là thật như thế đến cả người đau-yếu, kẻ tàng tật cũng còn có cái danh dự giáp nước được. Cái sự thật nó rành rành ra đó. Ta lại không nói đến những người tàng-tật mắc nạn trong khi làm việc cho nước vì ai cũng biết, ai cũng hiểu. Mỗi một lần, ta trông thấy một người thiếu mất một chân hay một tay, vì để tận-tụy với nước mà ta lấy làm cảm động vô cùng. Tàng-tật hay đau-yếu, ta có thể lấp công với nước là chịu mang cái đau khổ một cách rất can-đảm, cốt để làm một cái gương danh dự và can-đảm cho người khác, lấy kiên-nhẫn mà chịu đau khổ là một cách rất mạnh để làm đẹp hay cho đồng-loại, và nẫu những điều hay mà người ta học được và chau dồi nhân-tính người ta làm giá-trị cho người ta, có thể học được, ở như một người tàng-tật chịu đau khổ một cách rất là can-đảm, một người như thế, là một cái nguồn danh-dự cho hết thảy những kẻ biết đến.

Này các anh đừng tưởng rằng : chỉ đến khi lớn mới có thể làm cho các anh giáp được cái nước đáng yêu này là nơi cắt rốn chôn rau của các anh đâu. Các anh đi học để đành rằng vì mối lợi to cho các anh, song cũng có lợi to cho nước nữa. Các anh càng học hành cao rộng bao nhiêu, Tổ-quốc càng được nhờ các anh bấy nhiêu. Nếu các anh biết theo kỷ-luật nhà trường, các anh tự bắt buộc các anh hết sức tìm ở lấy điều hay, nói cho đúng là tìm những điều phải, điều tử-tế, nước được phú-cường là nhờ công luyện tập lấy đạo đức của các anh. Nếu các anh biết cư-xử, hòa nhã với anh em đồng học từ khi còn ở nhà trường đó là các anh gieo mầm hòa-mục về sau. Tự như mình các anh và tự như cách cư xử của các anh khi còn là học-trò các anh có thể làm cho sánh hơn hiện-trạng của Tổ-quốc được nể nang tươi-tắt hay ép hẳn rõ-ràng. Bắt bao được như thế, há chẳng là một lẽ vẻ vang một nguyện-ước rất cường-mạnh để đề phòng các tình thình xấu, hoặc những điều khuynh-hướng bất-lương. Cái thân mình mà thành ra một cành khô quẹ-béo bở trên cái quốc gia đại-thụ tôi đang đón bắt là cường nào ! Và nếu tự nghĩ mình có thể như cái cành tươi-quả ngọt thì nên hạnh phúc, mối thỏa lòng đã còn bắt lấy gì mà vì cho nên !

Trần-hồng-Anh.

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Chuyện La-lan phu-nhân

Một bức mật kiết thứ nhất ở đời gần đây

(Tiếp theo)

Buổi lễ phát Địch lang-địch sĩ rất có tưng lực, các bộ đoàn sĩ nhiều người ở trong phái lễ, đều là những người trẻ trai, cảm hóa về Dân ước luận của Lư-thoa tiên sinh (J. J. Rousseau) chí hạnh thanh thiết, khí phách hùng tráng, mà cái mối sùng như *gương*, hợp với cái lòng yêu nước như nồi, cổ động, rèn tập và sai khiến, thực là La lan phu-nhân. Lĩnh-tụ đảng Địch-lang địch-sĩ thì là La-lan, mà thực ra thì là La-lan phu-nhân. Các nhà làm sử đều công nhận như thế. Đến khi lễ thì tình thế bên trong và bên ngoài đều cấp bách, sự hiểu loạn đã đến cực điểm, vua Lô-dị thứ mười sáu còn chút hơi thừa, cực chẳng đã phải bỏ những người bầy tôi cũ làm hư hỏng việc nước, mà cho dân đảng thay cầm quyền, La-lan là người có danh vọng buổi ấy, nhân dân tin phục, được cử làm nội vụ đại thần. Tháng ba năm 1792, vợ chồng chịu mệnh đời vào ở công thự, khi La-lan vào yết kiến ở Nội đình, mặc áo thường, đội mũ thường, đi dẫy cỏ, như là đi thăm người bạn thân, các thị vệ và quan chức ở trong cung, thấy thế đều thất kinh.

Trước kia là vợ một viên quan quản đốc thương vụ ở một tỉnh ngoài, bỗ giờ làm vợ một vị nội vụ đại-thần ở triều vua Lô-dị, thế lực La-lan phu nhân đến khi ấy lại càng to ; nhà của La-lan thường làm nơi tụ hội của đảng nhân Địch-lang-địch-sĩ. Phu nhân ban ngày thì chiêu tập các đảng phái, ban đêm thì hết lòng lo tính, giúp đỡ cổ vũ việc cho phu tướng. Mỗi lần La-lan chống với liều hiền ban bạc công việc quan yếu, thì mời phu-nhân ra dự hội. Các ăn khí và văn thư trọng yếu ở trong nội vụ chồng chất như núi đều qua tay phu-nhân sửa định, rồi sau mới phát hành ; phàm các giấy báo cáo ở nghị hội và nội các, đều do phu-nhân khởi thảo; các tờ báo chính-phái, đều là phu-nhân chước định phương châm, xếp đặt công việc, khiến cho cái động lực của chính phủ mới bấy giờ, chạy vào đường lối nào, đều là ở nơi sức La-lan phu-nhân. Cái ấn vàng nội vụ đại-thần của nước Pháp, tuy là La-lan đeo, mà đủ quyền đều nắm ở trong tay một vị hồng nhan tế tướng.

La-lan phu nhân lấy làm công việc cải cách, quyết không trông cậy vào chính phủ được, cho nên kế khác hoặc còn có người tin vua Lộ dị chớ phu nhân thì nhất thiết không tin. Phu nhân thường nói : « Tôi không bao giờ dám tin rằng cái người sinh ở dưới cái chính thể chuyên chế, lại Được nhờ chuyên chế mà làm lành ra, mà lại thực hành được hiến pháp. » Khi La lan mới được cử làm nội vụ đại thần, vào ra mắt vua Lộ dị, khi về nơi chuyện với phu nhân. mặt hơn hớn có vẻ mừng, phu nhân nói : « Ông bị người ta lừa rồi chính phủ chẳng qua là một quán rượu thôi; đại thần chẳng qua một cái bồ dìn của vua thôi. » Phu nhân không những là ngờ một vua mà thôi, không ở người nào, hễ có dã dình đến quyền, là phu nhân có lòng nghi ngờ, Buổi lễ có một tay ngoại giao lão luyện, giới thiệu một người bạn đến ra mắt phu-nhân ; khi khánh vũ rồi, phu nhân nói chuyện với người khác rằng : « Các ông tài giỏi lắm, mặt có đáng yêu nước, miệng nói những lời yêu nước, cứ tôi xét ra, thì các ông lý không phải là không yêu nước, nhưng mà yêu nước vẫn không bằng yêu mình, tôi không muốn rằng trong nước ta có nhiều hạng người lý. »

La-lan phu-nhân là một người đàn bà mềm mỏng yếu ớt, sai khiến chồng, sai khiến các quan đại thần khác, sai khiến cả phái Địch-lang-địch-sĩ, mỗi ngày mỗi lia xa với nhà vua. Đến tháng sáu năm ấy, sự xung-đột của vua với chính phủ mới, đã đạt cực độ rồi. Trước khi lý là bởi tháng tư, nước Pháp đã cùng với Uc-đại-lị khai chiến, việc binh không được thắng lợi, lòng người càng nghi ngờ nhà vua, mà giáo-sĩ ngoan ngoãn ở trong nước, phần nhiều không có ưa thích giữ hiến pháp mới, tình thế lại càng nguy cấp rất lớn. Chính phủ mới xướng hai chính sách : một là mộ hai vạn binh mới ở Pha-lê để giữ đô thành hai là phàm các giáo sĩ không chịu theo hiến-pháp, đều đuổi ra ngoài cõi . Vua Lộ dị thứ mười sáu không chuẩn theo. La-lan phu-nhân lấy làm phải Địch-lang địch-sĩ đối với triều-đình, theo hay là bỏ, cốt xem hai chính sách lý có thi hành không ; đến khi thấy vua Lô-dị không chuẩn y, mới giục La-lan liên hợp người trong đảng đáng tờ cho vua, nói rằng nếu vua muốn yên nhà nước, lợi xã tắc, thì nên thi hành hai cái chính sách lý, nếu không thì chúng tôi xin đem mình lui, không thể theo việc với nhà vua được nữa.

Bức tờ lý, ý lẽ rất rõ ràng, văn chương rất hùng kiện, người đọc sử đều nói rằng các công văn chép ở trong sử nước Pháp, bức tờ này là thứ nhất, mà người thảo cái tờ lý thật là La-lan phu nhân.

(Còn nữa) X.dịch thuật

NHỮNG LỜI RAO VẶT

(Les Petites Annonces classées du T. B. T. V.)

MỖI DÒNG CHỮ **0$10** MỘT LẦN

Nhà đất bán
(Immeubles à vendre)

Muốn bán một miếng đất tỉnh 200 m2 ở Bạch-mai giá rất rẻ, Hỏi tại M. Ng.-văn-Toản, 61, phố hàng Bông, Hanoi, sáng từ 7 giờ đến 11 giờ, chiều từ 2 giờ đến 6 giờ. 5.742

Vì đi xa mà bán : một cái villa có đồ đạc, có đủ các nhà phụ ở giữa Đồ-sơn. Xây bằng Ciment, đá và gạch. Lợp ngói tàu. Trông ra bể và miền chung quanh đẹp tiện nhất. Có dùng đi riêng. Có 2.300 thước ngoại giá lại còn một miếng đất 250 thước vuông để làm chỗ đỗ auto. Người muốn mua giá dần cũng được. Giá 4.000 đồng. Hỏi tại nhà báo. 5.925

Muốn bán một cái nhà có vườn rộng một nghìn một chăm thước vuông 1.100 m2) ở phố Quan-thánh, số nhà 59, Hanoi.

Ai có muốn mua thì xin hỏi tại 43, phố hàng Giấy. 5.964

Xe ô-tô
(Automobiles)

MỘT DỊP TỐT

Vì thừa nên muốn bán bớt một cái ô-tô hiệu Peugeot [illegible] có đủ các đồ phụ. Ai muốn mua đến hỏi tại nhà báo. 5.899

Vì đi xa nên bán : Auto 10 c.v. *Rolland Pilain* chạy thật tốt. Từ khi mua chưa hề chữa qua. Có đủ cả áo xe và nhiều đồ phụ. Đèn secours mạ kền thật sáng.

Người muốn mua giá dần cũng được. Giá 1.200 đồng. Hỏi tại nhà báo. 5.924

Bán một cái auto Renault 6 mã-lực, mới chạy được một năm. Máy còn tốt. Hỏi tại đường 33, (hàng Bàn dưới) số nhà 38. 5.935

Muốn bán một cái xe ô-tô « Citroën » 10 Mã-lực, giá rất hạ. Hỏi tại nhà báo. 5.986

Bán ô-tô « Salmson » 10 mã-lực, kiểu xe thượng-hạng. Còn mới. Thiệt là một dịp tốt. Hỏi tại nhà báo. 5.942

Muốn bán một cái xe ô-tô « Peugeot » 10 mã-lực, kiểu thượng hạng. Mới chạy có 12.000 km. máy móc rất tốt, vai bọc đệm rất mới. Rất nhiều đồ phụ.

Hỏi tại : 110, Jules Ferry, Hanoi. 5.946

« Muốn bán một cái xe auto hiện « RENAULT » có 6 mã-lực, ngồi được ba người, xe còn thực tốt, đáng giá 700 $. Hỏi mua tại công-ty Thuốc-lá Hanoi. Chiều nào cũng đúng 1 giờ rưỡi ». 5.965

Bán xe ô-tô « Mathis » 8 mã-lực, rất tốt, rất nhiều đồ phụ tùng, có thể lấy ngay xe được.

Giá rất hạ.

Hỏi tại : trường Bảo-hộ. 5.970

Muốn bán một cái xe ô-tô « Citroën » hiệu ít chơi, 4 chỗ ngồi, 8 mã-lực. Còn tốt lắm, giá 900 đồng.

Hỏi tại nhà Trung-Pháp ngân-hàng, Haiphong. 5.971

Xe-đạp, xe mô-tô
(Vélos, motos)

Vì đi xa muốn bán cái xe đạp hiệu « Peugeot » hỏi tại bản-quán, sáng 7 giờ đến 11 giờ; chiều 2 giờ đến 6 giờ. 5.941

Súng và chó săn
(Chasse)

Muốn mua một khẩu súng săn « Verney Carron » calibre 20. Hỏi tại nhà-báo. 5.766

Sách vở
(Livres)

Muốn mua một pho tự-vị cũ « NOUVEAU LAROUSSE *Illustré*. Đáng 7 quyển một pho. Hỏi tại số 20, Phố Tiên-Tsin, Hanoi. 5.767

Muốn mua một « collection Đăng-cổ tùng-báo. » Ai muốn bán hỏi tại nhà báo. 5.809

Muốn mua :
(On achète :)

Muốn mua tu gương dựng quần-áo, tủ kính dựng sách vở, bàn giấy. Giá rẻ. Hỏi tại nhà-báo. 5.891

Trường học
(Ecoles)

Leçons de Latin — Anglais.
Leçons de Français, Mathématiques.
Préparation au 5e, 4e et 3e A B du Lycée aux certificats et divers concours.
Prix convenables aux indigènes. Donner adresse, demander renseignements par lettre à P. D. n° 22, Voie 9, Hanoi. 5.948

Lạc con
(Mục này đăng không lấy tiền)
(Enfants égarés)

Tôi có thằng con trai tên là Đỗ-huy-Liêm, 17 tuổi, mặt tròn, thấp béo, đa ngăm ngăm, đầu đội mũ dạ, tóc cúp, mặc áo lương cũ đã rách, quần trắng, đi giầy tây không cổ trắng rách, thắt lưng da, trọ học ở Hanoi ; hôm 19-11-26 tự nhiên bỏ học ở trường Bảo-hộ đi đâu mất, tôi có tiếp được thư của ông Bốc, tôi lên tìm thì không thay.

Vì thế tôi sợ cháu dại dột gì chăng, nên phải đăng mấy lời lên báo để ông bà nào biết, làm ơn bảo cho tôi được biết, tiền phí chúng tôi sẽ xin hoàn lại, và sẽ xin thân-hành đến tạ ơn.

ĐỖ-HUY-PHỤ
Ở làng Thượng-Giáp
phủ Nam-sách, tỉnh Hải-dương. 5.961.

Con gái tôi là Lê-văn-Toại ở Ngoại-đê, Tiên-hải, Thái bình, đã đỗ thư-ký Hỏa-xa, bây giờ có giấy của ông Chef gare tìm lên gare Hanoi học việc. Ông bà nào biết tên ấy ở đâu, xin làm ơn bảo tên ấy về ngay Hanoi mà học việc thì tôi cảm ơn.

Lặt vặt
(Divers)

Muốn đổi các thứ tem Đông-pháp lấy tem các nước. Ai có hỏi tại bản-quán.

MUỐN BÁN :

3 collimateurs ; 1 grand niveau d'eau, 2 boussoles d'arpenteur ; 1 mire.

Hỏi ông GRENÈS, ở số nhà 3, phố Jauréguierry, Hanoi. 5.930

HỘI-CHỢ : Ngày chủ-nhật 5 décembre, là ngày đại-hội của các nhà nghiện thuốc lá, hôm ấy ở gian hàng của công-ty UNION COMMERCIALE INDOCHINOISE ET AFRICAINE sẽ phát hàng mấy nghìn những gói mẫu thuốc lá cuốn rất rất tốt MÉLIA hiệu MARINA và DIAMANT, hai thứ ấy đều tốt cả, tùy ý các ngài thích thuốc rịu hay thuốc mạnh hơn một tí, mà chọn lấy một thứ.

Thứ hai 6 décembre. Quý-khách đến xem gian hàng của bản-hiệu sẽ được tặng một lọ mẫu thực hiệu GENTIANE SUZE, là một thứ hàng công-ty UNION COMMERCIALE INDOCHINOISE ET AFRICAINE có độc-quyền đứng bán.

Muốn biết các tin-tức, và giá cả, xin hỏi tại gian hàng LU. C. I. A. hay ở số 196, quai Clémenceau, Hanoi và hỏi ở tất cả các chi-điểm ở Đông-dương.

Giá . . .
A. PERR
30, Phố P
Cải-lu
42, Phố
Tối thứ
Cho t
Đề Giáp-sư
THUẬT, Khiêu-vũ
rất tài! rất lạ!
Các ông (bà
viện muốn xem
Tối thứ
LÒNG
Ra trò tại cầ
Tấn kịch này
quan ngợi khe
soạn mà có luâ
Tối chủ-
KHÔ
TI
Chàng rể thạc
ra làm chuyện
Tối thứ
MẢNH G
(T
Chồng phải
rán đời rất hạ
Hội-đồng Q
có nhời bà cáo
vốn hội bảy g
rà đến 1er Jan
Nhà máy g
Sửa dùng
Số nửa tiề
cho đến 1.20
Hỏi tại nhà
5.969
記 Y
39, phố
Có bán
bạc, châu
kính, đồ x
Công vi
bán tinh r
Giá
昌 Hoàn
Tại hiệ
Phố L
(Cuối đườ
CERTIFIC
91, Rue
Nhà làm
Tại hiệ
trẻ-con ;
dàn-bà,
giầy dàn-
ăn, khán
giải giườ
người-lớ
đồ chơi,
Vừa mu
— Sắp sa
sơ-mi h
nhà — tấ
bền.
Hiệu c
THEO
TAY

Số 121

BẮC-TỐNG

Dương-gia-tướng

NGUYỄN-BỬU-MỤC dịch thuật

Hồ diên-biêu liệt-đặt chạy vào trong thành, truyền quân đóng chặt cửa lại *Thúc-thiên-thần* đuổi theo mới đến bên thành, rồi mới dắt quân trở về. *Hồ-diên-biêu* đem chuyện *Chu-phúc* bị chết trận, thuật lại đầu đuôi cho *Dương-tôn-bảo* nghe.

Dương-tôn-bảo kinh-ngạc mà bảo rằng :

— *Tướng Tây-hạ* lại có cái võ-thuật lạ thì quân ta còn ai dám ra đối-địch cho nổi.

Dương-tôn-bảo nói chưa dứt lời thì *Lưu mậu* tiến lên nói :

— Tiểu-tướng này xin đem quân ra trận.

Dương-tôn-bảo liền lấy một vạn quân giao cho *Lưu mậu*.

HỒI THỨ XLVII

Mờ sáng hôm sau, *Lưu mậu* (tướng bên *Tống*) đem quân dụng cờ nổi trống, mở cửa thành tiến ra.

Thúc-thiên-thần quát to lên mà rằng :

— Viên tướng đã thua trận kia, này lại còn muốn chết đó chăng!

Lưu mậu nổi giận mà rằng :

— Loài yêu quái kia, khôn hồn thì mau mau rút về, may được sống sót, nếu cứ chấp mê không tỉnh, ta sẽ đánh cho chẳng còn một mảnh giáp nào !

Nói xong, liền múa đao thúc ngựa xông vào đánh *Thúc-thiên-thần*. *Thúc-thiên-thần* cũng giơ cao ngọn xích để đối-địch lại. Hai bên giao-chiến mới được mấy hợp thì *Thúc-thiên-thần* quay ngựa bỏ chạy.

Lưu-Mậu thấy thế đuổi theo, chưa được một dặm thì *Thúc-thiên-thần* đã đứng yên-thuộc làm cho trời đất tối tăm, một trận cuồng-phong, cát cỏ sỏi-đất, lại có các tướng *Hắc-sát-mã quán* hiện-hình ở trên không-trung, đuổi đánh quân *Tống*.

Lưu-Mậu thấy vậy, giật mình kinh sợ. Trong khi luống-cuống, bị *Thúc-thiên-thần* quay ngựa lại, đâm cho một ngọn giáo chết ngay. Quân *Tống* vỡ chạy, giẫy xéo lẫn nhau, thành ra chết hại không biết bao nhiêu mà kể cho cùng.

Thúc-thiên-thần thắng được mộ trận nữa, rồi lại chia quân vây thành, ngày đêm đánh gấp. *Dương-tôn-bảo* được tin *Lưu mậu* tử trận, cảm tức không biết đường nào, liền truyền lệnh sửa-soạn binh-mã để cùng quân giặc quyết-chiến.

Ngày hôm sau, *Dương-tôn-bảo* cùng *Hồ diên-biêu* và *Hồ-diên-đạt* đem quân mở cửa thành kéo ra. *Thúc-thiên-thần* cưỡi ngựa đứng ở trước trận, bèn tả có *Uông văn* và bên hữu có *Uông hồ*. *Dương-tôn-bảo* ngẩng nhìn *Thúc thiên-thần* thì thấy mặt mày trâm đỏ, hai mắt lồ nhỏi, răng-rìa đỏ bẻm, trông rất ghê sợ.

Dương-tôn-bảo quát to lên mà mắng rằng :

— Đứa nghịch-tặc kia, nên mau mau rút quân về may được khỏi chết, nhược bằng trái mệnh thì ta sẽ đánh cho hoa các người đều phải nát thịt tan xương !

Thúc-thiên-thần nghành lại hỏi các tướng rằng :

— Người lý là ai đó ?

Uông hồ đáp rằng :

— Người lý chính là người ăn-soái bên quân *Tống*, tên gọi *Dương tôn bảo* đó !

Thúc-thiên-thần nói :

— Các tướng ai dám ra đánh trước, để làm cho giảm bớt cái nhuệ khí của quân *Tống*.

Thúc-thiên-thần nói chưa dứt lời thì *Uông-văn* thúc tọi múa giáo thúc ngựa, tiến ra trước trận. *Dương-tôn-bảo* hăm hăm nổi giận, cũng giơ cao ngọn giáo để đối địch lại. Tiếng chiêng trống rung động và tiếng quân-sĩ reo hò, vang một một góc trời.

Hai bên giao-chiến mới được mấy hợp thì *Dương-tôn-bảo* giả sức cố đánh, đâm cho *Uông-văn* một ngọn giáo. *Uông-văn* tự trên ngựa ngã lăn xuống đất mà chết. *Uông-hồ* thấy anh là *Uông-văn* bị hại, trong lòng căm tức, không biết kể sao cho xiết.

Uông hồ nói :

— Cái thù cốt-nhục này thề tất phải báo !

Nói xong, thúc thì múa đao thúc ngựa tiến ra đón đánh *Dương-tôn-bảo*. *Dương tôn-bảo* nói :

— Nếu vậy để ta giết nốt đứa nghịch-tặc này cho coi.

Dương tôn-bảo cũng thúc ngựa múa giáo để ngăn *Uông-hồ* giao-chiến. Hai bên giao-chiến mới được mấy hợp thì *Dương-tôn-bảo* giả cách thua chạy. *Uông-hồ* thúc ngựa đuổi theo. Khi đuổi gần tới nơi, *Dương-tôn-bảo* giương cung mắc tên, quay lại bắn thẳng một phát, *Uông hồ* trúng tên ngã ngay.

Hồ-diên-biêu thấy *Dương tôn-bảo* giết luôn được hai tướng bèn giục, cũng vội-vàng thúc quân tiến đánh. Hai bên sáng nhau giao-chiến một cách rất kịch-liệt. Trong khi đang giao-chiến, *Thúc thiên-thần* niệm câu thần-chú, bỗng thấy trời đất tối tăm, cát bay đá chạy. Các tướng *Hắc-sát ma-quân* lại hiện hình ở trên không-trung.

Dương-tôn-bảo giật mình kinh sợ, thúc thì chạy trốn. Quân giặc thừa thế đuổi theo, thành ra quân *Tống* thua to. *Hồ diên-đạt* liều chết cố đánh, mới hộ-vệ được *Dương-tôn-bảo* chạy vào trong thành.

Thúc thiên-thần đuổi gấp tới nơi, *Hồ diên-đạt* trong khi luống-cuống, bị quân ta bắt được, giải về nộp quan nguyên-soái là *Ân-kỳ*. *Ân-kỳ* truyền giam *Hồ diên-đạt* vào tù-xa, rồi lại thúc quân đánh gấp.

Thúc-thiên-thần nói với *Ân kỳ* rằng :

— Quân *Tống* dẫu thua một trận, nhưng nước ta bị thiệt mất hai viên đại-tướng là *Uông-văn* và *Uông-hồ*. Chỉ mới có thành *Hàng-châu* này, sống chưa phá vỡ, hưởng chi Trung-quốc, còn đánh sao nổi. Cái kế ngày nay, không gì bằng sai người về tâu với triều-đình, xin thêm quân tiếp-ứng, mà giữ sức cố đánh, may ra mới có thể chống được thành công.

Ân-kỳ nói :

— Tướng quân nói thế, chính hợp ý ta !

Ân-kỳ thúc thì sai người về phi báo *Tây-hạ* quốc-vương, xin thêm quân tiếp-ứng.

Tây-hạ quốc-vương hỏi rằng :

— Tình-thế quân ta độ này thế nào ?

Sứ-giả tâu rằng :

— Quân ta dẫu nhiều, nhưng chết trận ũng không ít. Hiện nay quân *Tống* ở trong thành *Hàng-châu*, dùng cách cố-thủ. Trong thành lâu ngày hết lương, nếu chúa-công cho thêm quân tiếp-chiến thì tất thế nào cũng phá vỡ được.

Tây-hạ quốc-vương cùng các quan văn võ triều-thần thương-nghị mưu kế. Quan Lan thừa-tướng tâu rằng :

— Kẻ nghịch-tặc có một kế khiến cho quân *Tống* dẫu đuổi không tiếp-ứng cho nhau được, rồi tự khắc phải rút về vậy.

Tây hạ quốc-vương hỏi :

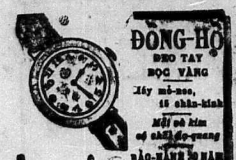
Nam-nguyên nghĩ được kế chi, mau mau nói cho ta được hiết.

Thiên-tướng nói :

— Xin chúa-công sai sứ sang nước *Sâm la hóa* lời kết thân, rồi mượn quân đến giúp thì tất sao kế kia cũng vui lòng mà giúp ta. Lại sai sứ sang nước *Hắc-thủy*, cũng xin mượn quân mà trực đến khi nào lấy được Trung-quốc, sẽ chia ra mấy nơi trọng-trấn để đền ơn. Nếu hai nước lấy *Ân* đem quân trực tiếp lối *Kỳ chân* đánh mặt hậu quân *Tống* thì con mẹ chi ấy, chúa-công nên sai thái-tử thúc quân tiến đánh, quyết sao cũng phá vỡ được.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
MẠ VÀNG
Máy mỏ-neo,
15 chân-kính
Mặt có kim cỏ chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 3 NĂM
Giá..... 11$50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Beri, — HANOI
9011

Cải-lương Hí-viện

RẠP HÁT MỚI
42, Phố Hàng Bạc, Hanoi

Tối thứ năm 9 Décembre
Cho thuê rạp hát

Để Giáp-sư VIERY PISLER làm trò qui thuật, *khiêu-vũ và đấu kiếm*, có nhiều trò rất tài! rất lạ!

Các ông bà hội-viên Hội Cải-lương Hí-viện muốn xem cũng phải lấy vé.

Thu nửa tiền

Tối thứ bảy 4 Décembre
LÒNG NÀY AI TỎ ?
(Bi kịch)
Ba trò tại cảnh bờ hồ Hoàn-kiếm.

Tấn kịch này đã được nhiều các khán-quan ngợi khen là một bản kịch rất khéo soạn mà có luân-lý cao thượng.

Tối chủ-nhật 5 Décembre
KHÔN CÓ GIỐNG
TRẬN CƯỜI
Chàng rể tham độc mắc mưu bố vợ, thành ra lắm chuyện buồn cười mà lại nghĩa lý.

Tối thứ hai 6 Décembre
MẢNH GƯƠNG NHÂN SỰ
(TRẬN CƯỜI)
Chồng phải kéo xe cho vợ. Có bài báo rất đời rất hay.

Hội-đồng Quản-trị hội Cải-lương-hí-viện có nhời bà cáo để biết-thị hội-viên biết rằng: vốn hội hãy giờ định tăng lên là 15000 $ 00 và đến 1er Janvier 1927 thì thu tiền.

Nhà máy giấy Đông-dương cần mua *vỏ dừa* dùng cho nhà máy Viétri.

Số nửa tiêu thụ hàng tháng từ 1.000 cho đến 1.200 tấn.

Hỏi tại nhà máy giấy Đáp-cầu.
5.969

記 YU-KÝ 裕

39, phố Hàng Ngang, Hanoi

Có bán đủ các thứ đồ vàng bạc, châu-báu, đồng-hồ, nhỡn-kính, đồ xứ, vân vân.

Công việc làm rất khéo, giá bán tính rất hạ.

Giấy nói số 629

昌 Hoàng Quang-Thiện 進

BIJOUTIER
CERTIFICAT D'ART DÉCORATIF
91, Rue des Changeurs, Hanoi
Nhà làm đồ vàng, bạc rất khéo và cẩn thận.
3010

Tại hiệu CHARMEUSE

Phố LIÊN-TRÌ, số 43, HÀ-NỘI
(Cuối đường hàng Kèn, bên tay phải, sau Hội-chợ)

CÓ BÁN :

Các thứ mũ dàn-ông, dàn-bà, trẻ-con ; — tất tay, khăn ; — áo dàn-bà, con-gái ; — tạp hóa ; — giầy dàn-ông ; — khăn bàn, khăn ăn, khăn mặt, khăn tắm, khăn giải giường ; — áo *sơ-mi* đi lễ, người lớn, trẻ-con, áo-ngũ ; — đồ chơi, vân vân.

Vừa mới sang : bérets Casque. — Sắp sang : cravates đẹp — áo *sơ-mi hoa* — giầy dạ đi trong nhà — tất chân — đồ chơi, vân vân.

Hiệu « CHARMEUSE » BÁN THEO GIÁ QUAN TIỀN TẬN RẺ
3006

MUỐN BÁN RẺ !!

Vì cửa hàng sắp giọn lại phố hàng Đường, số 45, nên muốn bán rẻ :

Tủ sắt đựng bạc.
Tủ lim bày hàng.
Và các hàng dạ, laine, v v ..
Chỉ bán từ mồng 10 đến 20 Novembre 1926 mà thôi!
Nên đến xem ngay.

NAM-THỊNH
6, Rue des Cantonnais, Hanoi.

SÂN-NHIÊN-ĐÀI

Ban hát mới!!!
Ban hát mới!!!
KÍNH CÁO

Bản-hội có lời kính-trình các qui-khách và các hội-viên của bản-hội biết rằng: Bản-hội mới chiêu tập được một *Ban hát chèo mới, ngót hai mươi người, vừa đào kép, toàn là những người xưa nay chưa ai đã diễn qua rạp nào ở Hà-thành.*

Ban này là *Hát góp* : những người trong ban ấy là những người mà bản-hội đã lọc trong các phường hát ở các tỉnh và các thôn quê. Bản-hội chỉ mới lựa được có ngót hai mươi người mà thôi, vì sự kén chọn ban hát, nhất là hát chèo rất khó, làm thế nào cho *đủ thanh đủ sắc và thiện-nghệ*, mà nghệ chèo có phải là nghệ dễ đâu!!! Vì thế trước bản-hội đã phải cử hội-đồng khảo cứu và luyện-tập ban hát mới.

Đến tối chủ-nhật 5 Décembre 1926, tức là tối mồng 1 tháng một ta, ban hát mới bắt đầu diễn tại Hà-thành ở bản rạp, ngõ hàng Mã Mây số 18, để hiến các qui-khách và các hội-viên.

Giá chỗ ngồi không tăng, vẫn thu hạ giá như trước. Chủ-ý bản-hội cốt mời các ngài đến xem đông, để biết công cho bản-hội thi bản-hội lấy làm hân-hạnh lắm lắm.

Tối nào hát tích gì thì sẽ đăng báo và yết thị tại bản rạp. *Vé cũng bán tại bản-rạp từ tối trước, vì là thu lấy hạ giá, nên lấy vé trước để bản-hội sửa soạn chỗ ngồi tử tế.*

SÂN-NHIÊN-ĐÀI
Kính cáo

Tạm thu hạ giá

TRÊN GÁC
Ghế lô (Loge): 0 p.40 — Hạng nhất : 0 p. 20
Hạng nhì: 0 p.15 — hạng ba : 0 p. 10

DƯỚI NHÀ
Hạng nhất 0$20, hạng nhì 0$15, hạng ba 0$ 10

Tối thứ bảy 4 Décembre 1926
diễn tích
NỮ TU-TAI
Tích này rất có giá-trị, các ngài đã biết, không phải nói hay, vai đào đóng Tuấn-khanh tinh-nguyện hết sức khoe tài, để tỏ rõ ra ba chữ Nữ-tú-tài.

Tối chủ nhật 5 Décembre 1926
diễn tích
HOÀNG TRIU
3008

Nhà Ba-chuông

TỨC LÀ HIỆU
BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết vẫn. Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu, thần thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rào phồi, làm cho hay ho vật.

ẤY LÀ :
THUỐC NƯỚC BỔ HUYẾT
MẦU BỔ 1$40
3001

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rỉa, xưng da dầy, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, thở tiếu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestil

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$50

Có bán tại : Nhà Ba-chuông, Hanoi
3001

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc :

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiếp 0$90

NHÀN DỊP BẠC CAO

Không dán có hàng rẻ bằng

Bản tôi có ra một thứ nhãn được ở các Tây giỏi những miền nắng nóng như này ; Giấy gai tốt để khéo bao chắc là các thứ *Bao gạo Bọc Xanh, rọc Tim, bao cũ chăng là các thứ Bao gạo Bọc Xanh, rọc Tim, bao cũ bao mới, đều có cả. Hiện tôi lại có bán các thứ : Nước Hoa, Sáp Thơm và Dát Mây hiệu « BDAC ». Khân dịp giá tiền bao tây cao, cho nên tôi mua được những thứ nâng hơn nấy rẻ lắm. Sa giá xảy gửi mỗi mẫu thăng trước, thì mỗi đồng bạc hạ tới 15%, vậy bởi giá được bao nhiêu tôi xin nhiều các qui-khách hết cả. Qui-khách chiếu-cố đến mua hàng ở bản-hiệu cả biết cho là sự thực, nhưng giá mua ngay, bảo cái dịp này chính là cái buổi mà những mẫu bì ở trên nấy bán chạy lắm. Kính cáo.*

ĐỨC LONG, 69, Rue des Pavillons-Noirs
3010 nối 69, Rue Wiese (Cửa Nhật) Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Uroformine

Giá 1$80 một hộp
3001

Xinh thay một cảnh con con

Trong cả một bầu giới gồm có biết bao nhiêu phong-cảnh hữu tình, nào nước non cây cỏ mà suốt trên trái đất, có biết bao nhiêu hạng người tạo-động, nào sự nảng còn thương, nào ngư tiều canh đ c. Nước non cây cỏ thì ô-điểm cho bầu g ới. Các hạng thứ dân thì làm cho chuyển xoay dời đất, cảnh bụi người tiên như thế, thì mấy chốc bao hàm đủ cả vào trong tấm con mắt của ta. Thế mà cũng có thể thu bon vào trong một cảnh con con đủ cả nước non cây cỏ, đủ cả sĩ, nông công thương, nếu bà con ai là người muốn xem vật cảnh kỳ-dị ấy thì xin lại hiệu chè KIM-THÁI, số nhà 3, hàng Ngang, Hanoi thì sẽ được như lòng sở nguyện.

CẢNH-TRUNG-TIÊN.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

Bán một ống năm cachets
3001

Furan S. A. F. — **Pervenche** S. A. F.

BÁN RAO HÀNG

RẤT HẠ GIÁ TRONG MỘT THÁNG THÔI

Nhà máy FURAN mới quý-khách nhân lúc giá hạ mà mua ngay, vì trong một tháng nữa giá sẽ tăng lên.

Xe đạp FURAN hoặc PERVENCHE, gọng gấp, men đen, jantes bằng demi-nickel, tay vịn kiểu Anh, một cái tải, một cái ống bơm, một cái chuông, một cái che-giầy xe, giá đáng 45 $ 00, bán.	34$00
Xe đạp FURAN hoặc PERVENCHE, cũng như trên này, hai cái máy hãm giá đáng 48 $ 00, bán. . . .	35.00
Xe đạp FURAN hoặc PERVENCHE hai máy hãm, và một cái đèn.	36.00
Xe đạp FURAN hoặc PERVENCHE các thứ theo kiểu Anh, hai máy hãm kiểu Anh, yên hạng tốt, và đèn đất.	42.00
Xe đạp S. A. F. kiểu du-hành, đại lịch sự, cháng men xanh, có manchon và queue de billard đỏ, hai máy hãm lịch sự, yên hạng tốt, rất đẹp để lịch-sự, giá đáng 55 $ 00, bán.	45.00
Xe đạp S. A. F. đại lịch-sự theo kiểu Anh, hai máy hãm Anh, yên hạng tốt, đèn điện rất lịch sự đáng giá 65 $ 00, bán	52.00

Bán hạ giá tất cả đồ dùng về xe đạp và xe tay.
Mới có jantes MICHELIN, trục xe 1 ty, gởi đi khắp các xứ ở Đông-dương.
VIẾT THƯ CHO MONSIEUR DEBIOLLE
116, Avenue du Grand Bouddha, Hanoi — GIÂY NÓI số 520
3057

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền : 1$30

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền : 0$80

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi
3042

PHÒNG GIẤY ÔNG DE KERATRY
QUẢN-LÝ VĂN-KHẾ
22, phố hàng Bông thợ Nhuộm, Hanoi

Đến ngày 28 tháng chạp tây năm 1926 hồi 9 giờ sáng sẽ bán tại phòng giấy **18 thửa đất** ở Hanoi, đường ô Yên-phụ và con đường số 97 (hồ Trúc-bạch).

Diện-tích ước chừng 155 đến 200 thước vuông tây, đặt giá là 4$00 một thước vuông tây.

Nên xem bảng treo trên đất bán ;

Những giấy yết-thị và đọc những lời cáo-bạch đăng ở các nhật-báo.

Muốn hỏi điều gì thì lại phòng giấy. 5.971

POSTES RECETTE AUXILIAIRE HANOI B.

Sở Bưu-điện phố hàng Bồ Hanoi

Hòm bỏ thơ của sở giây thép phố hàng Bồ mỗi ngày 7 chuyến lấy thơ. Những thơ từ bỏ vào hộp ấy sẽ được đi rất nhanh chóng.

Ở đây có bán cả các thứ tem, giấy tín chỉ, nhận thơ recommandée, bán và phát những Mandat Tây và Mandat Đông-pháp.

Các ngài có cần nỗi điều gì xin cứ đến đấy lúc nào cũng có người chực tiếp.

VỆ-SINH-BÁO

Direction : 59 Rue Paul-Bert — Hanoi — Téléphone N° 95

Tòa báo VỆ-SINH đến nay đã nhận được *ngót một vạn bức thư xin gửi cho báo biếu không*. Vậy chỉ nay mai là **hết số báo biếu không** và Báo-quán không nhận giấy xin nữa. Vậy ngài nào còn chưa gửi tên đến thì nên kíp gửi, kẻo muộn.

Nay làm sổ mới, vậy ngài nào *xưa nay vẫn nhận được báo, cũng cứ viết thư về cho* thì mới có tên, và sau mới còn có báo biếu gửi đến.

Cho tiện việc vào sổ, xin các ngài *viết thư thật vắn-tắt*, và cốt nhất là *biên tên và ở cho rõ*.

Ở góc bức thư, xin *đề to tên tỉnh* các ngài ở vào nữa, để khi đến nơi, xếp ngay thư tỉnh nào vào tỉnh ấy cho tiện.

VỆ-SINH-BÁO
3022

Các Ngài nên ra mau Hội-chợ, thẳng vào gian (Stand F) xem thứ xe 6 mã-lực hiệu :

RENAULT

Đóng lối tiện-dụng (Torpédo)

Là thứ xe độc nhất vô song, kiểu 4 chỗ ngồi, nom rất nhã-nhặn chắc-chắn, lại dùng được lâu bền.

Xe ấy chạy một giờ tới 75 km mà không tốn mấy nước *xăng*.

Chạy một trăm ki-lô-mét (100 km) chỉ tốn có 7 *lít* nước *xăng* và nửa *lít* dầu thôi.

Thứ xe 6 mã-lực hiệu RENAULT, là thứ xe nhẹ-nhàng và tốt nhất thế-giới. Các ngài muốn mua, thuê, chữa xe, mua nước *xăng*, các thứ dầu mỡ, và các đồ phụ-tùng trong xe, thì chỉ nên lại ngay hiệu *Đông-Pháp Tự-động-xa Vận-tải Công-ty* tức là *Société de Transports Automobiles Indochinois*, ở số 37 phố *Henri Rivière*, và số 25 *Boulevard Carreau*, Hanoi.

Hiệu ấy mở đã lâu năm, đã có danh tiếng chuyên-môn chữa chạy và chế-tạo các đồ phụ-thuộc xe, rất nhanh và cẩn-thận.

Bán hàng thật-thà, giá-cả phải-chăng. Xin các ngài chiếu-cố.

Kính cáo.

PHÁO VIỆT NAM!!!

Hiệu Trịnh-xuân-Nghĩa
7 Rue du Chanvre, Hanoi.
Có bán buôn và bán lẻ :
Pháo Việt-Nam kêu lắm
Giá bán hạ hơn các nơi

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Các thứ rượu nhỏ càng ngày càng thấy nhiều mãi ra, nhưng xét ra thì chỉ có thứ « Tonique Tonkinois » là có giá-trị hơn cả vì rượu ấy bao giờ làm cũng rất là cẩn-thận, đã từng được sắc chỉ của quốc-vương Đại-nam và Ai-lao ban khen.

Vậy như thế, thì các ngài cũng chỉ nên dùng thứ rượu ấy và nên nhớ kỹ lấy cái dấu hiệu của thứ rượu ấy.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, chỉ nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! Giá bán rất rẻ? 2$25 một chai lớn ; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa hồng, tùy theo nhiều ít.

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem kỹ các việc bảo-hộ của bản-hiệu ở trong lời rao này.

Bụng được thảnh-thơi

Không có sự thảnh-thơi gì quý bằng sự thảnh-thơi ấy, mà ta có thể nói rằng không có sự thảnh-thơi ấy, thì có sự thảnh-thơi khác cũng là bỏ đi, vì người ta tiêu-hóa được thoải-mái, không phải ngại ngùng khó khăn gì, thì lại càng nghĩ ngợi, làm lụng ra việc được. Những thuốc tẩy lại làm điều không tiện. Các thứ nước về loài kim thì vị mặn, chua đắng, lắm khi lại làm cho người ta buồn nôn. Vậy ta nên mãng, có thứ thuốc nhuận tràng êm ái:

POUDRE DE ROGÉ

Dễ uống. Thuốc ấy chế bằng *citrate de magnésie* không làm cho đau tì-vị. Đổ một lọ thuốc vào một cái chai, rồi đổ nước lạnh vào thì hóa ra một thứ nước chanh nổi bọt hơi. Nếu không muốn dùng nước nổi bọt hơi, thì đổ bột thuốc vào một cái ấm, cái lọ sành, và cho một nửa lít nước sôi hay nước lạnh vào mà đun sôi lên. Dùng thuốc ấy công-hiệu, mà lâu bền.

Thuốc chính hiệu thì hai dầu có miếng giấy in bốn sắc.

Đòi lấy thứ thuốc chính hiệu được hội Y-HỌC HÀN-LÂM ưng-chuẩn

Ngoài hộp thuốc có chữ ký Rogé và có để trú sở của nhà chế tạo.

Mon FRÈRE,
19, Rue Jacob,
Paris (6e)

Thuốc hiệu

ASPIRINE

DES

USINES DU RHONE

là thuốc để uống trị những bệnh:
Nóng lạnh, sổ mũi, rêm mình
các chứng rết cử
Nhức đầu, nhức óc, nhức răng
Đau mình, đau mấy, đau lưng
Nhức gân cốt, trật cổ.
có bán cùng trong các nhà bán thuốc
Phải đòi hỏi
cho đúng hiệu "USINES du RHÔNE"
mới chắc thuốc tốt, tinh-trong
và thiệt hiệu-nghiệm

Vos reins sont-ils douloureux ?

Une douleur dans le reins est une bonne raison pour se soigner, car les reins douloureux peuvent être faibles ou malades, ce qui est toujours grave.

Si vous éprouvez en plus des troubles urinaires, des maux de tête, des étourdissements, des douleurs rhumatismales et si vous avez des enflures des chevilles, employez sans retard et avec persévérance les Pilules Foster.

Pourquoi ne vous soulageraient-elles pas et ne vous rendraient-elles pas une bonne santé comme à tant d'autres?

Depuis longtemps elles ont prouvé par leurs résultats, qu'elles possèdent au plus haut point, la vertu de tonifier les reins et de purifier le sang.

PILULES FOSTER
pour les Reins et la Vessie

La boîte: 3 fr. 50 — La double-boîte: 14 fr.
Toutes Ph^ies ou F^y, H. Binac, pharmacien,
8, Rue Saint-Ferdinand, 8, PARIS (17e).

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

VẬY ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI:

ENO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dân bà ở cữ . . . . . Một lítre:* **2$40**
Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai:* **1,25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai:* **1,25**
Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm. . . . . Một chai:* **1,25**

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai:* **0,50**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thư về, bản-hiệu xin trả lời ngay
Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

3405

LAN-PHƯƠNG

79, Hàng Đào, Hanoi

Bản-hiệu chuyên làm khăn xếp đã lâu năm, làm được kiểu dáng đẹp dễ chắc chắn hơn mọi nơi. Nay có làm cả mũ nút chai (liège) đủ các lối. Hàng gửi linh hóa giao ngân, nhưng phải gởi một phần tiền trước.

Khăn 7 nếp không kể chữ nhân

Nhiều tây. . . . . 3$80 - 3$00 | Lượt, . 2$50 - 2$00 - 1$20 - 0$60

Mũ nút chai: 3$00 - 2$50

8053

DELEULE ET DETOUILLON

76, Rue Jules-Ferry, Hanoi

Súng và thuốc đạn Hiệu « *Verney Carron* »

MUỐN HỎI TIN TỨC GÌ HAY GIÁ CẢ SẼ TRẢ LỜI NGAY

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

MÁY NÓI « ODÉON »

Hòm gỗ sơn, cái bàn dùng được hai việc, dùng đĩa chạy saphir hay đĩa chạy ghim cũng được cả. Máy tốt mà êm.

35$** và **25$

Có nhiều đĩa hai mặt.

Rắc thuốc bột

SUDOL

thì tức khắc tuyệt nọc

RÔM-SẨY

Lúc đang ngứa ngáy khó chịu dược rắc thuốc Sudol thì thấy dễ chịu lạ thường, mà sau rôm-sẩy không mọc lên được nữa.

Thuốc này quý vô cùng, mà giá lại rẻ.

Một hộp lớn: 0$50

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng-tiền

HANOI

3002

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RÉT CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT GỪNG NÊN DÙNG THUỐC

QUINOFORME

Tuyệt hay, mạnh mẽ.
Tại tất cả các hiệu thuốc đều có bán.
Nhà chế tạo: LAFFORT, Phu, Thouars et Paris.

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thư đòi hỏi bản-quán, thì cho biết mấy số in ở tờ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quấn ấy, để cho người làm dễ tìm kiếm. Kẻo các ngài thường hay ký tên vẫn tắt, hoặc thêu quá, không sao đọc được, thành ra nhiều khi bản-quán không biết ai mà trả lời.

Dù các ngài đau dạ dày dến thế nào mặc lòng, hễ dùng:

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là:

Đau tỳ vị, bệnh đầy, bệnh ợ chua vân vân...

Giá bán: 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Rue Paul Bert, Hanoi

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU

(hiệu đầu nai)

Một vị độc-giả có viết thư hỏi chúng tôi về cái giá-trị và cách dùng thuốc *Dragées Rabuteau* thế nào, vì ngài đã nhờ thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) ấy mà khỏi được bệnh hao tổn tinh thần, mỏi mệt sức khỏe, mà đã chuyển thành ra bệnh đau dạ dày và đau gân cốt.

Vậy xin kể ra sau này: Thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) này bào-chế có chất sắt là một chất rất bổ về dường khí huyết, lại có khí dam-lam (iode) để lọc cho huyết được trong sạch mà làm cho tiêu tán những bọn bẩn ra ngoài hết. Người ta thường thấy phần nhiều người bị bệnh hư huyết, xanh xao, và yếu đuối, đau mắt, đau cuống họng, có những mụn mọc sần sần lên ở mặt. Đàn bà con gái thì nguyệt kỳ không đúng, thường hay sinh ra đau bụng.

Muốn cho khỏi hết các bệnh ấy thì nên dùng đủ vài lọ thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) là một thứ thuốc kinh-nghiệm đã lâu, lại là một thứ thuốc có danh-tiếng hơn cả.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

3045

祥和裕
YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS

48, Rue des Cantonnais, 48

Hanoi (Tonkin)

TÉLÉPHONE N° 256

Bản-hiệu có bán buôn các thứ sức nhiều, hàng tốt nhiều tấm, hàng thật tốt, giá thật rẻ.

Có bán cả hàng ta (Bắc) như the, nuyên, lĩnh, sa, hàng, quế, sến mân, và hàng Saigon như lĩnh, the, sến sến.

Nay mới có đủ các vải, tăng thêm, mong đàn vẻ nổi muốn rộng khắp. Những hàng nếp bán buôn từng tấm, chứ không bán lẻ và không có mẫu gửi đi các tỉnh, vì hàng còn nguyên không thể cắt được.

Quí-khách ở gần mua đến bản-hiệu mà mua, còn ở xa thì gửi thư tới, bản-hiệu sẽ gửi contre remboursement.

Cẩn-bạch
YU-WO-TSEONG

3015

COLLYRE JAUNE

SELON LA FORMULE DU

DOCTEUR CASAUX

DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE
PROFESSEUR A L'ÉCOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE

THUỐC CHỮA MẮT CỦA QUAN Y-KHOA BÁC-SĨ CASAUX

Giám-đốc nhà thương chữa mắt hàng Gà, Hanoi, đã kinh-nghiệm mà chế ra để chữa cho người Annam.

Kiến-hiệu lạ thường — Không sốt
Để lâu không hỏng — Rẻ tiền

Giá một lọ có ống nhỏ rọt. . . . . **0$20**

ĐỘC QUYỀN BÁN TẠI:

PHARMACIE CHASSAGNE

59, RUE PAUL-BERT, HANOI

3002

Cách chế-tạo tối-tân của Pháp

HOTCHKISS

Một cái kiểu độc-nhất vô-song. — 12 mã-lực. — Về đường lịch-sự và về đường cơ-khí cũng hơn các kiểu có tiếng nhất thế-giới, mà lại hơn các kiểu khác về đằng giá rẻ và về sự tinh-vi của các lối chế-tạo Pháp.

Vừa có những tính-chất hay của các kiểu xe nhỏ và các kiểu xe lớn.

ĐÓ LÀ KIỂU XE:

« LE JUSTE MILIEU »

Xưởng xe ô-tô BOBILLOT

3014

SỨC DẦU
Pétrole Hahn
Mượt tóc
và không dụng tóc
Sức một bận
thơm được lâu lắm

Bán tại: L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoï, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saïgon, Pnom Penh.

3007

VỚI 20 QUAN, QUÝ-KHÁCH CÓ THỂ KIẾM ĐƯỢC

500.000 quan

Muốn được thế, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Lần mua phải nộp ngay 20 quan vé trong 11 tháng mỗi tháng đóng 20 quan theo như các điều khoản nói trong bài (Khe vậy mỗi ngày chỉ để ra mấy xu, số thì làm năm gần có được).

Mấy tiền lần đầu được ngay cái số vé, chỉ mình mình có quyền số-hữu, mà lần rút số nào cũng được dự, như thế đủ đồng bắt đầu rồi vậy, nếu vé của mình trúng số được lĩnh nguyên cả lẫ. Mỗi cái vé PANAMA thế nào cũng trúng một lần, giá tiền lớn từ 500.000 nhỏ đến một 1.000 quan, không có cũng được hoàn lại cả quan.

Thực là một cách đặt lãi chắc nhất và lợi nhất

Có đến 900 triệu quan được trúng số

Bán từ những số được trúng sẽ gửi cho người dự cuộc không lấy tiền, về mỗi kỳ sẽ số trong hai kỳ bằng năm

Ngày 15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự cần nuộc rút số, thì gửi 20 quan đến nhà

BANQUE DE CRÉDIT COLONIAL, Rue Paperc, MARSEILLE (France)

3042

Imprimerie du Trung-Bắc Tân-Văn

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)